

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 126, ЧИСЛО 2, П'ЯТНИЦЯ, 11 СІЧНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 2, FRIDAY, JANUARY 11, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

В очікуванні несподіванок

Петро Часто

Від сьогоднішньої п'ятниці, 11 січня, залишається 78 днів до президентських виборів в Україні. Ніякої несподіванки дотепер не сталося – якщо не рахувати новорічного привітання, з яким на телеканалі „1+1“ звернувся до українського суспільства відомий в Україні комедіант і автор сатиричної програми „95-ий квартал“ Володимир Зеленський. Виглядав таким самовпевненим, мовби вся країна з нетерпінням чекала його згоди кандидувати на президентський пост. Й нарешті дочекалася: „Я їду в президенти України. З Новим вас роком, з новим слугою народу!“.

Мабуть, ми не скоро довідаємося, хто стоїть за цією комедією. Оскільки телеканал „1+1“ належить олігархові Ігореві Коломойському, то багато хто з експертів саме його підозрює у створенні цього хитрого політичного проекту: популярний артист – постать загальнопідзнавана, всеукраїнська, а водночас, що дуже важливо, – зовсім нове обличчя в політиці. Бо цього потребує значна, може, навіть переважна частина виборців. Слова „новий політик“ асоціюються для них з поняттям „інакший політик“. В чому саме інакший – про це будуть, шкрябаючи потилиці, думати потім, коли вже це безглуздя, не дай Боже, стане фактом. Особливо небезпечно, що талановитого блязня і його сценічний критицизм на адресу влади і загалом сучасної політичної еліти підтримує молодь. Розчарована невеселою післямайданівською реальністю, вона може взяти активну, як ніколи раніше, участь у виборах, і це їй здатне спричинити непередбачувану за своїми наслідками несподіванку.

Й коли на успіх цього проекту цілеспрямовано працюватиме медіаресурс, телересурс, то чи почують виборці слушні перестороги – наприклад, політолога Михайла Басараба і цю його думку: „Феномен Зеленського для когось, може, і є спробою висловити свій протест, пожартувати чи комусь дорікнути, але для мене це жахлива ситуація, навіть якщо він посяде сьоме і восьме місце. Сама імовірність його участі у виборах дискредитує інститут президента, політики як важливої сфери суспільного життя, виборів як таких, особливо у час, коли триває війна і перед країною – серйозні виклики“.

Так звана „рейтингова“ картинка змінюється з кожним свіжим опитуванням. На початку грудня Київський міжнародний інститут соціології поставив В. Зеленського, з 11.6 відс. підтримки, відразу на друге місце після Юлії Тимошенко, за котру були готові віддати голоси 21.2 відс. опитаних громадян. На третьому місці – Петро Порошенко (11 відс.), далі – Юрій Бойко (8.7 відс.) Олег Ляшко (8.7 відс.), Анатолій Гриценко (8.2 відс.).

Наприкінці грудня висліді опитування, здійсненого Фондом „Демократичні ініціативи“ ім. Ілька Кучерова, виглядали вже інакше: 16.1 відс. опитаних мали намір підтримати Ю. Тимошенко, 13.8 відс. – чинного Президента П. Порошенка, 8.8 відс. – В. Зеленського, 8.4 – Ю. Бойка, 6.9 відс. – О. Ляшка, 6.8 відс. – А. Гриценка, 2.6 відс. – музикан-

(Закінчення на стор. 19)

Визнано самотійність Православної Церкви України

Вселенський Патріарх Варфоломій підписує Томос про автокефалію Православної Церкви України. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

СТАМБУЛ-КИЇВ. – 5 січня урочиста церемонія підписання Томосу про автокефалію Православної Церкви України Вселенським Патріархом Варфоломієм відбулась у Патріаршому Храмі св. Георгія. Президент України Петро Порошенко взяв участь у церемонії і подякував Вселенському Патріархові Варфоломієві за віру і любов до України, за молитву за Україну і український народ, за мужність, яку він демонструє усе життя, але особливо починаючи з

Великого Понеділка – першого дня після Великодня 2018 року, коли було розпочато публічний процес надання автокефалії Православній Церкві України.

П. Порошенко подякував Верховній Раді України і голові Андрієві Парубієві, кожному депутатові, який проголосував за підтримку звернення президента до Вселенського Патрі-

(Закінчення на стор. 13)

Оприлюднено повний текст Томосу надання автокефалії Православній Церкві України

Повний текст українською мовою Патріаршого і Синодального Томосу Надання Автокефального Церковного Устрою Православній Церкві України поданий 5 січня Укрінформом.

„Ви приступили до гори Сіонської... і до Церкви первородних” (Євр. 12:22-23), блаженний серед народів Апостол Павло говорить усім вірним; і дійсно, Церква є горою, тому міцною і стійкою, непорушною та непохитною. Хоча одним стадом та одним тілом Христовим є і називається Церквою Божою, яка повсюди має сповідання православної віри, спільність в таїнствах у Дусі Святому та непорушність апостольського спадкоємства і канонічного порядку, але ще від апостольських часів складається з Церков, розташованих на землях і країнах, внутрішньо самоврядованих власними пастирями та вчителями, і служителями Єван-

гелія Христового, тобто кожного місця єпископами, з причин не лише історичного значення міст і країн у світі, але й внаслідок особливих пастирських потребностей у них.

Отож, оскільки благочестива та Богомбережена земля України укріплена і звеличена вищим промислом та отримала свою повну політичну незалежність, державні та церковні керівники якої вже майже 30 років палко просять її церковного самоврядування та пліч-о-пліч з народом й суголосно з давніми його проханнями свого часу зверненими до святі-

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Патріарх Святослав привітав православних

КИЇВ. – 6 січня Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав привітав українців із врученням Томосу про надання автокефалії Православній Церкві України. „Вітаю братів православних з цією, без перебільшення, історичною подією, на яку чекало наше суспільство, зокрема православна спільнота, впродовж століть. І Матірня Церква древнього Константинополя зробила крок на зустріч своїм дітям в Україні, – сказав предстоятель УГКЦ. – І тут я сподіваюся, що УГКЦ і наша сестра Православна Церква України будемо разом одним голосом говорити правду про Україну, правду про наші болі і страждання“. (Радіо Свобода)

■ США відправили корабель в Чорне море

КИЇВ. – 6 січня США відправили в Чорне море десантний корабель „Fort McHenry“ (LSD 43) своїх Військово-морських сил для підтримки безпеки в регіоні. На його борту перебуває частина сил морської піхоти. „Перехід корабля в Чорне море підтверджує нашу колективну відданість безпеці в Чорному морі і далі зміцнює наші міцні відносини з союзниками і партнерами НАТО в регіоні“, – заявила командувачка 6-ї флоту віце-адмірал Ліса Франкетті. У Чорному морі, відповідно до норм міжнародного права, протягом 2018 року перебували по черзі шість американських військових кораблів. (Радіо Свобода)

■ Герої фільму прибули до США

НЮ-ЙОРК. – Герої фільму „Віддалений гавкіт собак“ Олег та його бабуся Олександра – родина з прифронтового села Гнутове, прибули до Нью-Йорку. Про них суспільство дізналося з документального фільму, який данський режисер Сімон-Леренг Вілмонт показав у 2017 році і який вже отримав понад 20 нагород на кінофестивалях світу, а тепер ще і номінований на премію „Оскар“ і потрапила до 15 перших претендентів. Лавреати будуть відомі у лютому. Саме нагородження має відбутися 24 лютого у Лос-Анджелесі. (Радіо Свобода)

■ У Карпатах загинув турист

УЖГОРОД. – 6 січня туристи на вершині гори Гімба в умовах поганої видимості втратили орієнтири й заблукали. На їхні пошуки було направлено відділення гірських пошуковців села Нижні Ворота Воловецького району, які знайшли двох туристів, і ті повідомили, що їхній товариш не зміг продовжити з ними маршрут та залишився чекати на допомогу у горах. Рятувальники залучили до пошуків ще два рятувальні відділення з Мукачева та Міжгір'я. 7 січня однією з пошуково-рятувальних груп було знайдено тіло третього туриста. („Укрінформ“)

■ Україна продає яблука

КИЇВ. – Місячний обсяг експорту українського яблука в листопаді 2018 року вперше перевищив 8,000 тонн, зриси по відношенню до листопада 2017 року на 55 відс. 8 січня керівник Української плодоовочевої асоціації (УПОА) Федір Рибалко наголосив, що позитивним моментом є збільшення відвантажень українського яблука в країні Євросоюзу, Близького Сходу і Південно-Східної Азії. Провідником серед країн Євросоюзу за обсягом імпорту українського яблука стала Болгарія, на яку припала майже половина всіх експортних відвантажень свіжого яблука з України в Євросоюз. Другим найбільшим імпортером стала Швеція з часткою близько 27 відс. („Укрінформ“)

■ Загинули українські моряки

САМСУН Туреччина. – Турецькі рятувальники 8 січня знайшли тіла ще двох українських моряків, які загинули під час катастрофи судна 7 січня біля берегів Самсуна, повідомив Посол України у Туреччині Андрій Сибіга. Зранку 7 січня біля берегів Самсуна через погодні умови затонуло вантажне судно „Волго-Балт 214“, яке під прапором Панамі перевозило вугілля з порту Азов (Російська Федерація) до порту Самсун. З 13 членів залоги 11 були громадянами України. Загинули четверо з них. („Укрінформ“)

НОВОРІЧНІ РЕФЛЕКСІЇ

Україна, Церква і світ після правди

Олександр Щерба

Україна йде від Росії. Іде, тому що бачить у Росії відображення своїх власних гріхів, яких хоче позбутися, — несправедливості, самодурства, раболіпства, брехні, сп'яніння сильного, безсилля слабкого. Росія зліпила з цих гріхів новий іконостас і молиться на нього. Це її право і її вибір. Імперії завжди мають можливість зазирнути в безодню й сказати: це не безодня, це просто особливий шлях. Україна ж не імперія, для неї путінська Росія, з її брехнею, війною, лицемірством, — це безодня. І вона від цієї безодні йде.

Вербна Неділя

Не Україна відкололася від Росії, а Росія відкололася від правди. Відкололася багатократно й незворотно. Найбільш пам'ятно — коли несамоовито, зі сльозами щастя святкувала кримський тріумф над беззахисною Україною. І коли радісно повірила останкінським брехунам та кремлівському батькові брехні. І коли у Вербну Неділю 2014 року православний росіянин Ігор Гіркин, за його власними словами, „покрошив“ православного українця Генадія Біличенка, проливши тим самим першу кров на Донбасі, а майбутній „прем'єр-міністр ДНР“, православний росіянин Олександр Бородай, привітав його в перехопленій СБУ й почутій усією Україною розмові: молодець, мовляв, добре відзначив світле свято. Якщо хтось шукатиме поворотний пункт у взаєминах українців та росіян, нехай шукає в тій Вербній Неділі, з якої почалася війна.

Ні, ця стаття не про них, а про нас. З виходом з-під московського омофору (а він згодом тільки наростатиме) епоха прив'язання до московського морального компасу скінчилася. Відтепер гріхи України — це гріхи України. Не Росії й не ще когось, — вони цілком і повністю наші. Нарікати більше ні на кого, втім, як і сподіватися, що хтось виконає за нас нашу роботу над помилками, допоможе покаятися, очиститися, стати кращими.

Гіпертипова Україна

У знаменитого історика Тімоті Снайдера є теорія т. зв. гіпертиповості України. Полягає вона в тому, що в Україні ХХ ст., як у дзеркалі, відображені основні тенденції й ознаки тієї епохи: від краху молодих національних держав перед імперіями — до глибоко людожерської суті цих самих імперій. У своїй останній монографії „Шлях до несвободи“ Т. Снайдер, серед іншого, аналізує такий глобальний феномен, як „post-truth world“ — „світ після правди“. І показує, що цей феномен прийшов на пострадянський простір раніше, ніж про нього стали говорити в інших частинах світу. Одне слово, Україна і в ХХІ ст. залишається „гіпертиповою“.

Нагадаю, „світ після правди“ — це модна концепція, що описує стан ілюзії, буцімто правди насправді немає, а є лише точки зору, інтерпретація, яка в кожного своя. Для мас-медіа це означає відмову від пошуку істини та зосередження на відображенні різних, здебільшого діаметральних точок зору. Для споживача інформації це означає максимально комфортний стан: він сам, врешті-решт, вирішує, що приймати за правду, а що ні, — і вибирає найкомфортнішу версію реальності. Тобто ту, в якій особисто він має гарний вигляд і особливо напружуватися не повинен. Політикові це відкриває максимум можливостей для гри на людських слабкостях, страхах та гріхах.

Світ після правди комфортний і приємний у всіх сенсах. І лише придивившись уважніше, розумієш: світ після правди — це світ без правди. За великим рахунком, це світ комфортної брехні „a la carte“. Для віруючої людини — це взагалі світ без Бога.

На жаль, світове „суспільство споживання“ якось легко й бездумно сповзло в цю нову реальність. Росії в ній затишно. Вона в ній не тільки житель, а й акціонер-співзасновник. Заходо-ві, за великим рахунком, теж затишно: замість того, щоб думати про загиблих в Україні, Сирії, Грузії (хто його знає, хто там насправді правий?), можна закликати до миру в усьому світі й раз на місяць перераховувати 5 дол. на харчуван-

ня дітей Африки. І все-таки обійдімося без самообману: першими загишок „світу після правди“ відкрили для себе ми, українці.

Чорна кішка у світлій кімнаті

Де вона в нашому житті, ця сама правда? Її місце вже давно на кухні або у „Фейсбуку“. Там, де вона без наслідків. Ми апріорі виходимо з того, що „людям вірити не можна“, що „закон як дишло“, що „вони всі злодії“ і що „нічого доброго в цій країні не буде“. Такий настрій у суспільстві. Для брехні й злочинства така атмосфера — як теплий пахучий гній для дощового хробака. Для кремлівського батька брехні — це взагалі мрія, надія, що Україна ще може занепасти.

Ми живемо у світі, де викриття минаються без наслідків, де політик профінансований — це політик непотопаючий, де успішні апріорі інтерпретуються як плід зла. Американець побачить на вулиці дороге авто і скаже дитині: вчись добре, і в тебе така сама буде. А українець скаже: ну ось, ще один злодій поїхав. І хай дитина сама робить для себе висновки.

Ми так звикли жити в мороці невір'я та недовіри, що навіть коли щось добре відбувається поруч, ми переконуємо себе й усіх навколо себе, що це не з нами. Ми однаково затято шукаємо чорних кішок і у світлих, і в темних кімнатах. Ми натягуємо на себе морок, як дитина натягує на голову ковдру. Так спокійніше. Так не пошиєшся в дурні. Ми не чекаємо добра за межами свого найвужчого кола. А де добра не чекають — там його й немає.

Про віру і невір'я

Довіра — це цемент, який скріплює суспільство. Погано в нас покищо з цим. На Заході авторитетний журналіст скаже: „Мої джерела стверджують...“, — і йому повірять на слово, що ці джерела справді є, і що вони стверджують саме те, про що повідомляє журналіст. Слова досить для політичних висновків, покаяння й очищення. В Україні ж слово втратило (або майже втратило) силу. Воно мало що означає. Політика можуть упіймати на злочині, — а з нього все, як з гуски вода. Він і далі „ходить на етері“, він і далі політик. Чому? Та тому, що ми ж і так знали, що „вони всі злодії“.

Світла людина й пастир Борис Гудзяк запитав українську діаспору в Парижі: кому з ближніх ви вірите, а кому — ні. Виявилось, що найменше українці вірять іншим українцям. Задумаймося над цим!

Гріх України — це гріх невір'я. У тому числі й невір'я в себе, у свою країну, у своїх ближніх. Певна річ, зрозуміло, звідки цей гріх береться, принаймні частково. З історії. Зі столітнього небуття. Зі зрад політиків — від помісних князків до Яреми Вишневецького, від Василя Кочубея до політиків новітньої епохи. З Голодомору. З розграбування країни в останні десятиліття. З відсутності моральних авторитетів та орієнтирів.

Однак, насамперед він береться з індивідуальних шоденних рішень кожного з нас. З мовчання, задрості, егоїзму, жадібності. Пам'ятаймо про це, відкриваючи нову сторінку української історії. Відштовхуючись від зла зовнішнього, російського, — відштовхуймося й від зла внутрішнього, українського — рідного, теплого й пахучого.

Герой нашого часу

У своєму похмурому есеї „Після Європи“ один з яскравих політичних мислителів сучасності Іван Крастев так описує новий тип європейського громадянина, який може привести до краху ЕС: „Він прагне до змін, але відкидає будь-яку форму політичного представництва. Він хотів би бути частиною політичної спільноти, але відмовляється йти за іншими. Він готовий ризикувати і битися з поліцією, але не ризикне повірити політикові чи політичній партії“. Нікого не нагадує?

Не дивно: „світ після правди“ й не міг породити нікого іншого, крім інфантильної, вічно ниючої, недовірливої, але водночас задоволеної собою людини. Знайомий типаж. Герой нашого часу. Оскільки ж у нас в Україні, в нас самих він матеріалізувався раніше, ніж у світі дово-

(Закінчення на стор. 18)

ЖИТТЯ РЕГІОНІВ

Закарпаття пережило неспокійний рік. Яким буде 2019-ий?

Олександр Гаврош

2018 рік видався для Закарпаття неспокійним. Попри майже абсолютний політичний штиль в області, де про міжпартійну боротьбу пересічний закарпатець дізнається лише з передвиборних білбордів кандидатів у президенти, край за Карпатами не сходить зі стрічок загальноукраїнських новин. Але, окрім стереотипних фестивалів вин, квітучих сакур та додаткових туристичних поїздів, Закарпаття у 2018 році набуло реноме однієї з „гарячих“ точок України. Настільки, що Угорщина почала вимагати відкриття тут постійної місії представництва Організації з безпеки і співробітництва в Європі, а голова Обласної державної адміністрації Геннадій Москаль змушений був порівняти присутність російської Федеральної служби безпеки на Закарпатті з радіацією: її не помітно, але вона згубно діє.

Угорський натиск

Двічі у лютому було вчинено підпал приміщення Товариства угорської культури Закарпаття. (Уперше за майже 30-річчя існування цієї організації!). В обох випадках правоохоронці вийшли на російський слід замовників.

Далі наробила галасу скандальна заява угорського прем'єра Віктора Орбана про те, що Україна ніколи не стане ні членом НАТО, ні – Евросоюзу. Свою думку Будапешт протягом року підкріплював практичними діями, бьокуючи діяльність комісії Україна-НАТО, що викликало невдоволення інших учасників цього бьоку, зокрема США.

Новий етап протистояння відбувся після оприлюднення таємного запису з угорського консульства в Берегові, де відбувалося прийняття в громадянство Угорщини кількох закарпатців – з проханням угорських дипломатів приховувати цю інформацію від української влади.

Україна оголосила персоною нон-грата працівника консульства, натомість Угорщина заснувала в уряді посаду „відповідального за розвиток Закарпаття“, чим спровокувала чергове загострення стосунків. Зрештою, після кількох місяців звинувачень та роздумів для угорської посади знайшли прийнятнішу формулювання.

Проте черговий спалах українського обурення виклали слова ректора угорського інституту в Берегові Ілдіко Орос про „фашистські методи“ України. Натомість веб-сторінка „Миротворець“ опублікувала прізвиська сотень закарпатських чиновників і депутатів, що мають угорські пашпорти, а на дорогах області з'явилися білборди „Зупинимо сепаратистів!“ з портретами трьох угорських активістів Закарпаття, серед яких і згадувана І. Орос. Г. Москаль назвав це антиугорською провокацією і навіть наполіг на втручання правоохоронних органів.

Щоправда, на провокативні слова І. Орос він ніяк не відреагував. І така позиція голови Закарпатської ОДА викликає принаймні здивування. Адже у тривалій суперечці Києва і Будапешту він майже завжди на боці сусідів. Всього час критикує українську владу і ніколи – угорську. А стосовно нинішнього виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я України взагалі дозволив собі брутальну лайку просто на сесії обласної ради.

Ромський мотив

Ще одним відчутним подразником 2018 року стали стихійні табори закарпатських ромів, які виникли у теплу пору року в багатьох містах України. Знищення зелених зон та антисанітарія призвели до конфлікту з місцевими мешканцями. Розгін такого табору в Києві представниками радикальної організації „С14“ набув

широкого резонансу. Далі слідували подібні інциденти у Тернополі та Львові, що, зрештою, призвело до кровопролиття.

Закарпатські роми та пов'язані з ними проблеми опинилися в центрі уваги всеукраїнських засобів масої інформації. Така ситуація дала і позитивні наслідки: влада і правоохоронці врешті зрозуміли той масив проблем, що ховається за ромським способом життя. І якщо не буде злагодженої і системної роботи з ромами, конфлікти ставатимуть дедалі частішими і гострішими. 2018 рік показав, що ігнорувати цю ситуацію вже неможливо.

„Евробляхарі“

З місцевих подій найрезонансними були протести власників авто з чужоземною реєстрацією проти нового закону. Близькість кордону породило тут цілу верству власників (чи псевдовласників?) вживаних закордонних, але не зовсім законних в Україні автовок. На кілька днів вони перекидали дороги та бьокуювали міжнародні переходи, палили шини, однак, не отримали підтримки закарпатського загалу. Все-таки більшість закарпатців законно оформили свої авто і сплатили мито. Ті ж, хитромудрі, що роками цього не робили, даремно сподіваються на солідарність інших. Більше того, їхні силові дії викликали роздратування з боку навіть байдужих пішоходів.

„Евробляхи“ настільки дешево давалися їхнім господарям, що чимало автовок нині просто залишені по той бік кордону на дорогах чи у сільських дворах або й почалося їхнє розбирання на запчастини.

У цілому для пересічного закарпатця 2018 рік видався нічим не гіршим за попередні. Гортаючи підшивки місцевих газет, можна й не помітити п'ятий рік війни, в якому ми живемо. Серед резонансних подій року – смертельний наїзд захмелілого голови Перечинської районної держадміністрації, підозра у хабарництві голови Виноградівської РДА, судова справа проти міського голови Ужгорода. Щоденні новини на закарпатських веб-сайтах починаються зі звіток про автоаварії, які за своєю кривавістю давно перевершили зведення з фронту. Як не сумно констатувати, але на дорогах у нас щодня гине у рази більше людей, ніж від ворожих куль чи мін.

Що нас чекає у 2019 році?

Без сумніву, що наступний рік буде значно політизованішим завдяки президентським і парламентським виборам. Нарешті вилізуть з окопів політичні сили, яких не дуже помітно поміж виборами. І монохромний закарпатський пейзаж одразу стане барвистим і проблемним.

Цікавим для Закарпаття є і становлення помісної Православної Церкви України (ПЦУ), адже область має найбільше православних громад Московського Патріярхату. Тут їх близько 600. В своїй основі вони залишаються стовпами „руського міра“, в кращому разі неутральними до України. Велика частка закарпатців піддається їхній пропаганді. Великого резонансу набуло нещодавнє відео з Хрестовоздвиженського кафедрального собору в Ужгороді, де у проповіді настоятель Димитрій Сидор, засуджений свого часу за сепаратизм, відверто глузував з вірних інших конфесій.

Нині московська Церква є останньою розбудованою цитаделлю антиукраїнських настроїв на Закарпатті. Тому послаблення її впливу через зростання помісної Православної Церкви України може стати одним з головних державотворчих завдань на Закарпатті у найближчі роки.

Чи почнеться цей процес у 2019 році – вже незабаром довідаємося.

Ужгород

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Українці виїждять у світ

КИЇВ. – Міжнародна консалтингова компанія „Henley & Partners“ 8 січня оприлюднила річний звіт безвізового доступу країн світу. Україна опинилась на 41-ій сходинці, розділивши її з африканською Нікарагуа та полінезійською країною Самоа. Українці мають право безперешкодно відвідувати 128 держав. Найбільш вільно пересуватися світом можуть власники японського пашпорта: вони мають доступ до 190 країн. Громадяни Пакистану, Сомалі, Сирії, Афганістану та Іраку не потребують віз лише у 30-33 країнах світу. Оцінка заснована на ексклюзивних даних Міжнародної асоціації повітряного транспорту, яка веде найбільшу у світі і найточнішу базу даних туристичної інформації та доповнюється великими поточними дослідженнями. („Укрінформ“)

■ СБУ затримала розвідників

КИЇВ. – За 2018 рік контррозвідка Служби безпеки України (СБУ) виявила 71 особу, причетну до розвідувально-підривної діяльності чужоземних спецслужб. Про це 8 січня повідомила пресслужба СБУ. Зазначається, що слідчі відомства розпочали 114 кримінальних проваджень за статтею „Державна зрада“. За рік військова контррозвідка СБУ виявила 152 бойовиків окупованих районів Донецької та Луганської областей, 54 з яких затримано. Минулого року СБУ вдалося попередити вісім терактів на території України, п'ять з яких розкрито. („Українська правда“)

■ Моря стало більше

КИЇВ. – 29 грудня 2018 року Президент України Петро Порошенко підписав закон „Про прилеглу зону України“. Прилегла зона України – це зона відкритого моря, яка прилягає до територіяльного моря України і зовнішня межа якого перебуває на відстані не більше 24 морських миль, відлічених від вихідних ліній, від яких відміряється ширина територіяльного моря України. Передбачено, що у своїй прилеглий зоні Україна здійснює контролю, необхідну з метою запобігання порушенням митного, податкового, міграційного, санітарного законодавства України у межах території України, включаючи її внутрішні води, або територіяльне море. Україна в її прилеглий зоні може зупиняти судна, оглядати їх, затримувати чи арештовувати судна та членів їх екіпажу, за виключенням військових кораблів та інших державних суден, які використовуються з некомерційною метою. („Укрінформ“)

■ Митрополит Софроній вагається

ЧЕРКАСИ. – 28 грудня 2018 року Митрополит Черкаський і Канівський Української Православної Церкви Софроній заявив: „Я не залишаюся у Церкві Московського Патріярхату. Я не згадую під час служби Патріярха Московського Кирила. У незалежній державі повинна бути незалежна Церква. А виходить так, що ніби ми і незалежна держава, а ліземо у тенета до греків. А яка різниця, Константинополь чи Москва? Я би вам сказав зараз, що слід далі робити, якби я у руках тримав Томос, знав, про що там написано. Тож дочекаймося“. Владика критично поставився до затвердженого Статуту Православної Церкви України: „Це не автокефалія. Статут нової Церкви говорить, що в Україні утворилася грецька Церква“. (Релігійно-інформаційна служба України)

■ Де голосуватимуть українці в Росії?

КИЇВ. – Українців, які перебувають на консульському обліку на території Росії, включено до списків виборців, і вони можуть проголосувати на виборах Президента України на дільницях, перенесених з Росії до посольств України в Грузії, Казахстані та Фінляндії. Про це повідомила 3 січня Центральна виборча комісія. Громадяни України на території Російської Федерації не мають додаткових вимог щодо голосування. Дізнатися, чи включено виборця до Державного реєстру виборців, та перевірити правильність зазначення в Державному реєстрі виборців його прізвища, імені, по-батькові та виборчої адреси можна на веб-сторінці „Державний реєстр виборців“. („Укрінформ“)

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 125 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: 973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90.
Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

АМЕРИКА І СВІТ

■ 158 млн. осіб хочуть до США

ПРИНСТОН, Нью-Джерсі. — Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила 10 грудня 2018 року висліди свого дворічного опитування в 52-ох країнах світу про бажання населення емігрувати. Понад 750 млн. осіб – 15 відс. дорослого населення у світі – сказали, що вони хотіли б переїхати до іншої країни якби мали нагоду. Принаймні половина населення в 13-ох країнах готова виїхати в чужі краї. Найбільше потенційних емігрантів (21 відс.) бажають переїхати до США. На другому й третьому місці є Канада та Німеччина (по 6 відс.), на четвертому й п'ятому – Франція і Австралія (по 5 відс.), далі слідує Об'єднане Королівство (4 відс.), Савдійська Арабія та Іспанія (по 3 відс.), Японія та Італія (по 2 відс.). („www.gallup.com“)

■ США вперше експортують більше нафти

НЮ-ЙОРК. — Після майже 75 років залежності від закордонної нафти на початку грудня 2018 року США стали чистим експортером нафти – імпортуючи менше нафти, ніж експортуючи. Це сталося внаслідок безпрецедентного розвитку у виробництві американської нафти. Тисячі нафтових свердловин випомповують нафту від Техасу й Нью-Мексико до Північної Дакоти й Пенсильванії. Розвиток видобуття сланцю у США зробив країну найбільшим виробником нафти у світі, перегнавши Савдійську Арабію та Росію. США закуповують за кордоном понад 7 млн. бочок сирої нафти денно для своїх нафтопереробних заводів і це дозволяє їм виробляти досить чистої нафти, щоб стати головним експортером нафти у світі. („Bloomberg News“)

■ Відзначили ювілей славної колядки

ОБЕРНДОРФ, Австрія. — У листопаді й грудні 2018 року в селі Оберндорф і по цілій провінції Зальцбург відзначили 200-ліття славної на весь світ колядки „Тиха ніч, свята ніч“. Понад 1 млн. туристів відвідали село, де у 1818 році священик Йосиф Мор і органіст Франц Грубер скомпонували слова й мелодію цієї колядки. У столиці провінції з великим успіхом впродовж двох місяців йшло музичне дійство „Моя тиха ніч“, а міський музей провів спеціальну виставку. На Свят-Вечір, як і кожного року починаючи з 1953-го, сотні туристів прийшли до каплиці в селі, де колись стояла церква, в якій вперше виконано колядку, і разом заспівали „Тиха ніч“. Колядка поширилася по цілому світі і була перекладена на понад 300 різних мов і діалектів. Під час Першої світової війни, на Свят-Вечір 1914 року, французькі й британські вояки у північній Франції перестали воювати й спільно заспівали цю колядку миру. („BBC“)

■ Ініціатива Ватикану допомагає українцям

ВАТИКАН. — „Папа для України“ є ініціативою, яка співпрацює з некатолицькими чинниками у відповідь на надзвичайну ситуацію в східній Україні. Проєкт розпочався 2016 року, коли Папа Франциск заповів надзвичайну збірку для України, яка принесла 11 млн. євро (12.6 млн. дол.), а ще 5 млн. євро (5.7 млн. дол.) подарував Папа. У листопаді 2018 року ватиканська делегація під проводом префекта Дикастерії для поширення інтегрального людського розвитку Кардинала Пітера Туркона відвідала Україну, зокрема території Донеччини й Харківщини, щоб побачити вплив бойових дій на населення. Підсекретар Дикастерії Сегундо Тейдо розповів Католицькій агенції новин 3 січня, що гроші були передані безпосередньо в Україну, де технічний комітет вибирав проєкти, які найбільше допоможуть населенню. Священик підкреслив, що поміч надається без уваги на віросповідання чи етнічну належність. Комітет часто співпрацює з Червоним Хрестом. Профінансовано проєкти в околицях Харкова, Дніпра та Києва, де проживає більшість осіб, котрі були змушені переселитися через події на сході. Зібрані гроші пішли на надання комунальних послуг зимою, направи медичних інфраструктур, розподіл одягу й харчів, покращення гігієнічних умов та психологічну підтримку. („Catholic News Agency“)

ТОЧКА ЗОРУ

Наше Різдво й наші традиції

Аріяна Гіць

Зі створенням об'єднаної помісної Православної Церкви України гучніше зазвучали заклики до святкування Різдва одночасно з християнами західного обряду, перевівши церковний календар з юліанського на григоріанський стиль літочислення.

Рушійний мотив цих закликів — ще більше віддалити українців від поневолюючого впливу Росії та вкотре засвідчити прозахідне спрямування України – не тільки повністю зрозуміле, а й обґрунтоване.

Українці бажають відчувати власну належність до західного світу на противагу „руському міру“, тож відзначення релігійних свят за одним годинником з рештою світу, зміцнить це відчуття єдності.

Втім, намагаючись віддалитись від згубної московської гегемонії, варто обміркувати усі переваги й недоліки відмови від самотнього аспекту національної культури, яким є відзначення релігійних свят за юліанським стилем, позаяк воно не прийшло в Україну з Москви, а має питоми та звичаєві українські коріння.

Важливо також збагнути, чи втілення прозахідних прагнень українців нероздільно пов'язане з переходом на григоріанський стиль, чи такий взаємозв'язок є лише відображенням пошуку символічності незворотнього вивільнення України з лабет Кремля.

Більше того, суспільна дискусія на тему „календарних“ змін не повинна нехтувати питанням потенційних негативних наслідків для збереження українських звичаїв.

На мою думку, прозахідний вектор розвитку України не спіткає жодних перешкод у випадку, якщо релігійне життя в Україні й надалі тектиме за юліанським календарем.

Для прикладу, відмінність культурної традиції абсолютно не стала перешкодою для інтеграції Ізраїля у систему координат сучасного Заходу. Ізраїльтян не знічує відзначення власних свят, того ж Нового Року, за юдейським місячно-сонячним календарем. Подібно до використання юліанського календаря в Україні, юдейський календар використовується переважно для відзначення єврейських релігійних свят.

Як часто хтось називає юдейський календар „архаїчним“, чи таким, якому немає місця у сучасному світі? Навпаки, євреї плекають давню традицію й докладають величезних зусиль для її збереження.

Звісно, ніхто теж не ставить під сумнів належність Ізраїля до умовного Заходу через відмінність звичаїв відзначення релігійних свят від тих, які практикуються, наприклад, в країнах з історією християнської традиції.

Що важливіше, Ізраїль абсолютно не робить проблеми з окремішності власної релігійної традиції. Важко було б обґрунтувати чому заради „відчуття належності“ необхідно відмовлятися від самотніх традицій, якщо належність Ізраїля до Заходу підтверджується, серед іншого, щоденним застосуванням у країні цінностей ліберальної демократії.

Українці повинні усвідомити, що культурне різноманіття не є завадою для прозахідного курсу, адже належність до Заходу не передбачає культурної однорідності. Натомість українцям, які прагнуть зближення з Заходом, варто дбати про утвердження тих свобод, які є осердям функціонування ліберальних демократій.

Привертає увагу, що у суспільній дискусії щодо зміни церковного календаря мало уваги відводиться міркуванням збереження самотності українських традицій.

Як канадка українського походження я виросла, часто святкуючи Різдво двічі. У ті роки, коли на запрошення друзів моя сім'я святкувала Різдво у грудні, ми ставились до цього здебільшого як до участі в „іншій“ культурі, а не частини святкування „нашого“ Різдва.

Святкування за григоріанським календарем супроводжувалось обміном подарунками, гускою або індичкою на святковому столі та співанням англійських різдвяних пісень.

Хоч святкування й проходило весело, проте ця відокремленість „їхнього“ Різдва, в якому перемішалися англосаксонські й американські

традиції з великою домішкою комерціалізації, дозволяла „нашому“ Різдву залишатись захищеним від повзучого втручання неукраїнських традицій й поступової асиміляції.

Наше відзначення Різдва у січні було повністю зосереджене на українських звичаях, з дотриманням святкових обрядів, традиційними різдвяними стравами та колядками.

Відтак, покоління нашої родини в Канаді зуміли продовжувати традиції українських пращурів, мінімізуючи асиміляційний вплив зовнішнього культурного середовища. „Наше“ Різдво уціліло під тиском глобалізації й комерціалізації, які істотно змінили характер святкування Різдва за західним обрядом і в Канаді, і в Німеччині, і в Польщі.

Гадаю, цей приклад гарно показує, наскільки легше зберегти самотність українських традицій, якщо вони не змішуються в один борщ з потужними глобалізованими й комерціалізованими тенденціями.

Існування двох різних календарів опосередковано виконує захисну функцію для національної культури. Усі мої знайомі українські канадці, які далі святкують Різдво за юліанським календарем, зберегли батьківські звичаї.

Однак, я не знаю жодної родини з тих, що перейшли на святкування Різдва у грудні, яка б зуміла повністю зберегти українські традиції. Для більшості „календарний“ перехід завершився забуттям звичаїв, подекуди залишивши улюблену страву зі Свят Вечора на різдвяному столі чи улюблену колядку у співочому репертуарі.

Боюся, що схожі наслідки матиме перенесення святкування Різдва й в Україні. Звісно, це не станеться за рік чи навіть десятиріччя, але в осяжній перспективі самотні звичаї все ж втратять свої позиції під тиском глобалізації й комерціалізації.

Звісно, хтось заперечить, що українці в Україні не піддаються такому ж впливу глобалізації та культурної асиміляції, як діаспора в Канаді, тож зміна календарного стилю істотно не вплине на збереження традицій. Мені здається, таке заперечення звучить наївно, короткозоро й помилково.

Беззаперечним є те, що перехід на григоріанський календар неминуче приведе до прямої (на відміну від опосередкованої) конкуренції між українськими традиціями й глобальними тенденціями, які особливо заповзято просувають міжнародними корпораціями.

Вже зараз в Україні персонажі Санта Клоаса, північних оленів, ельфів, як і мелодії американських різдвяних пісень, стали звичною частиною реклямного маркетингу, різноманітних святкових заходів – від корпоративів до міських „резиденцій Санти“ та сімейного дозвілля, строкато віддзеркаленого у світлинах чисельних фейсбук-стрічок.

На жаль, багато українців, які досі не позбулися комплексу культурної меншовартості, вважають, що переймання глобалізованих англосаксонських й американських традицій є символом „прогресу“.

Тому цілком імовірно, що у боротьбі між Санта Клоасом і св. Миколаєм, подарунками у панчохах чи під подушкою, імбирним печивом та пампушками, цукровою ковнічкою та кутею, чи „Jingle Bells“ та „Нова радість стала“ жертви будуть на боці українських звичаїв.

Хто вважає, що ці приклади – крайнощі, до яких ніколи не дійде, хай зверне увагу, з якою карколомною швидкістю переймання „Happy birthday“ витісняє „Многая літа“, особливо серед юного покоління, або заповнює прогалину в тих сім'ях, де „Многая літа“ не звучало вже багато поколінь.

Наразі українські традиції лише опосередковано конкурують з глобальними течіями, позаяк досі існує відмінність між „нашим“ Різдрвом у січні та „їхнім“ Різдрвом у грудні.

Саме тому досвід діаспори є дотичним і показовим: використання юліанського календаря запевнює відчуття самотності, відокремлення, незалежності від „їхнього“, яке щораз більше нагадує комерціалізоване світське свято

(Закінчення на стор. 9)

Підсумки року: Зеленський під ялинку та інші головні політичні події 2018-го

Радіо Свобода

Володимир Зеленський в останню хвилину 2018 року заявив, що йде в президенти. Покищо не розвіяв сподівання своїх симпатиків і Святослав Вакарчук. Обидва артисти увірвалися у політичний простір України ще на початку року. Ближче до кінця року у публічну політику повернувся Віктор Медведчук, тоді як Надія Савченко опинилася в СІЗО. 2018 року в Україні вперше було оголошено воєнний стан, привітання „Слава Україні!” стало офіційним, а представники кількох гілок українського православ'я провели Об'єднавчий Собор і утворили помісну Православну Церкву України. Радіо Свобода пропонує докладніше пригадати політичну хронологію року, що минув.

Реінтеграція Донбасу

18 січня Верховна Рада України ухвалила закон про реінтеграцію Донбасу. У документі йдеться про особливості державної політики щодо тимчасово окупованих територій у Донецькій і Луганській областях.

Серед іншого, закон містить пункт про визнання Росії державою-агресором. Дії України в регіоні визначаються як стримування і відсіч російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях на підставі Статті 51 Статуту ООН, яка визначає право держав на самооборону.

Депортація Міхеїла Саакашвілі

12 лютого у ресторані в центрі Києва затримали экс-президента Грузії, провідника „Руху нових сил” Міхеїла Саакашвілі, повідомив його соратник, колишній заступник генерального прокурора України Давид Сакварелідзе.

Пізніше, у Державній прикордонній службі заявили, що М. Саакашвілі повернули до країни, звідки він „прибув, порушуючи українське законодавство”. Тобто йшлося про „прорив” М. Саакашвілі та його соратниками українсько-польського кордону наприкінці 2017 року.

Обвинувачення Надії Савченко

22 березня Верховна Рада України дала згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання й арешт Надії Савченко.

Їй інкримінують злочини, передбачені статтями: „дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади”; „готування до злочину, вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією”; „посягання на життя державного чи громадського діяча”; „терористичний акт”; „створення терористичної групи чи терористичної організації”; „незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами”.

За даними Генпрокуратури, Н. Савченко була співницею Володимира Рубана, затриманого 8 березня на Контрольний пункт в'їзду-виїзду „Майорське” при спробі переміщення великої кількості зброї з території Донецької області, яка підконтрольна російським окупаційним адміністраціям.

Н. Савченко заявляла, що плянувала не теракт, а лише „політичну провокацію”. В. Рубан усї звинувачення відкидає.

Нині правоохоронці завершили розслідування провадження. Сторони знайомляться з матеріалами справи.

Розбірки між ГПУ, НАБУ та САП

26 березня генпрокурор Юрій Луценко офіційно підтвердив, що Генеральна прокуратура України (ГПУ) та Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) проводили слідчі дії щодо очільника Спеціальної антикорупційної прокуратури (САП) Назара Холодницького, і прослуховували приміщення його кабінету.

30 березня Ю. Луценко попросив Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів розглянути питання про зняття з посади Н. Холодницького „за дисциплінарний проступок”.

Очільник САП висловив переконання, що це „цілеспрямована політична акція”. Нині Н. Холодницький лишається на своїй посаді.

Видворення російських дипломатів

26 березня Президент України Петро Порошенко оголосив про рішення видворити 13 російських дипломатів як частину спільної реакції країн світу на події з отруєнням на терито-

рії Великої Британії родини Скрипалів та інших людей.

Европейські країни та США в цей же день оголосили про рішення вислати десятки російських дипломатів у відповідь на отруєння у Британії колишнього шпигуна Сергія Скрипаля і його дочки Юлії.

Створення Антикорупційного суду

7 червня Верховна Рада України ухвалила закон про Вищий антикорупційний суд. 21 червня Верховна Рада схвалила президентський законопроект про запуск Вищого антикорупційного суду.

Створення спеціалізованого антикорупційного суду передбачав закон „Про судоустрій і статус суддів”, ухвалений ще 2016 року. Цей закон дає 12 місяців на утворення суду з дня набрання чинності спеціальним законом (до 14 червня 2019 року). Суд розпочинає роботу за умови призначення щонайменше 35 його суддів, у тому числі 10 суддів Апеляційної палати.

Ухвалення закону про антикорупційний суд домагалися від України її західні партнери, це було однією з умов продовження співпраці Києва з Міжнародним валютним фондом. Західні партнери привітали схвалення закону про Вищий антикорупційний суд, але закликали Верховну Раду внести зміни, які б дозволяли цьому суду розглядати апеляції у поточних справах.

Слава Україні!

24 серпня вітання „Слава Україні!” вперше офіційно використали на параді з нагоди Дня Незалежності в Києві.

Раніше військовоє вівання в українській армії звучало „Здрастуйте, товариші!”, а відповідь – „Бажаємо здоров'я!”

4 жовтня Верховна Рада ухвалила закон про внесення відповідних змін до статутів Збройних сил України.

Вітання „Слава Україні!” поширюється і на Національну поліцію.

Доступ ГПУ до телефонів журналістів

27 серпня Печерський районний суд Києва на вимогу Генеральної прокуратури дав їй дозвіл отримати від постачальника інформацію з телефону керівника програми журналістських розслідувань „Схеми” Наталі Седлецької та журналістки видання „Новое время” Крістіни Бердинських.

Йдеться про надання доступу до дзвінків та СМС-повідомлень журналістки з липня 2016-го по листопад 2017 року та до даних про місце розташування її телефону протягом цих 17 місяців.

Н. Седлецька разом з низкою інших журналістів проходить свідком у справі про можливе розголошення державної таємниці і даних досудового розслідування директором Національного антикорупційного бюро (НАБУ) Артемом Ситником.

Як наголошує Радіо Свобода, за цей час редакція „Схем” здійснила та оприлюднила низку розслідувань про українських високопосадовців, включно з діяльністю генерального прокурора України.

У жовтні 2018 року Європейський суд з прав людини безстроково заборонив слідчим отримувати дані з мобільних телефонів журналісток.

Нова Центральна виборча комісія

20 вересня Верховна Рада затвердила новий склад Центральної виборчої комісії України.

(Закінчення на стор. 12)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Хто виробляє найбільше зброї?

СТОКГОЛЬМ. — Стокгольмський інститут дослідів міжнародного миру видав 10 грудня 2018 року свій річний звіт про найбільших виробників зброї. На першому місці є США, які мають 42 компанії, що продають 57 відс. світової зброї. На другому місці є Росія, яка продає 9.5 відс. зброї. Закупи зброї в цілому світі становили 398.2 млрд. дол. в 2017 році. Звіт не включає комуністичний Китай, бо не було досить інформації. Звіт також підкреслює, що Росія розпочала консолідацію своєї збройної індустрії ще в 2007 році, і що цей процес закінчиться в короткому часі. Відмічемо, що продаж зброї турецькими компаніями зріс на 24 відс. порівняно з попереднім роком. Це вказує на бажання Туреччини стати менш залежною від чужоземних джерел. („Associated Press”)

■ Зростає число авт в Пекіні

ПЕКІН. — В столиці Китаю спосіб транспортування радикально змінився за останні два покоління. Про це повідомило пекінське Бюро публічної безпеки 18 грудня 2018 року. У 1978 році в місті було 5.6 млн. роверів і лише 77 тис. авт. Але в 2018 році ситуація в Пекіні була цілком іншою: 2 млн. роверів і 8.54 млн. авт. („BBC”)

■ Вояки не скоїли порушень

РАМШТАЙН-МІСЕНБАХ, Німеччина. — Коли Президент Дональд Трамп з дружиною Меланією несподівано відвідали військовослужбовців США 26 грудня 2018 року на базі Військово-Повітряних Сил (ВПС) США в Рамштайні, а відтак в Іраку, деякі з вояків просили президента підписати їм їхні червоні шапки з написом „Зробім Америку великою знову”. Ці шапки були частиною президентської кампанії Д. Трампа в 2016 році. Але телевізійна агенція новин „CNN” та деякі інші засоби інформації скритикували це, кажучи, що не випадає воякам так чинити. Білий Дім оприлюднив заяву, кажучи, що вояки принесли свої особисті речі для підпису президентів, і що Д. Трамп не роздавав шапок воякам. Директива Департаменту оборони забороняє військовослужбовцям брати участь в політичній кампанії, коли вони є в уніформі. Головне командування ВПС США в Європі видало рішення 27 січня, кажучи, що вояки не порушили жодного військового правила, бо вони принесли особисті шапки й не мали їх на своїх головах, коли були в уніформі. („The Washington Times”)

■ Відповідь на „провокаційний” коментар

ПРАГА. — Посол України в Празі Євген Перебийніс видав заяву 7 січня у відповідь на вислови колишнього Президента Чехії Вацлава Клавса. Виступаючи у телевізійній програмі „Пріма” 6 січня, В. Клавс сказав, що Президент Росії Володимир Путін поводить себе обережно й тверезо, не реагує на усякі провокації. Посол запитав, чи Адольф Гітлер також поведився обережно й тверезо. В. Клавс також сказав, що західні політичні еліти, включно з чеськими, підштовхують Україну, щоб провокувати Росію. Є. Перебийніс запитав, чи Чехословаччина спровокувала нацистську Німеччину в 1938 році. Українського посла підтримали член Чеського парламенту Яромир Стетіна і колишній голова Ліберально-консервативної політичної партії „TOP 09” Мирослав Калусек. („Radio Praha”)

■ Відкладено вибори в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. — Президентські вибори в Афганістані, які мали відбутися 20 квітня, перенесені на липень з огляду на погоду після гострої зими. Про це повідомив 30 грудня 2018 року голова Незалежної виборчої комісії Абдул Саяд. Краща погода літом дасть комісії час ліпше підготуватися до виборів, пам'ятаючи хаотичні парламентські вибори, які відбулися в жовтні 2018 року. 20 жовтня у день парламентських виборів в Афганістані через вибух смертника у столиці Кабулі загинули щонайменше 25 людей, ще десятки постраждали. На півночі міста підірвався терорист-смертник, убивши щонайменше 15 осіб і багатьом завдавши поранень. У провінції Гор внаслідок нападу загинули 11 поліцаїв. У північному місті Кундуз 53 особи було поранено та трьох вбито. („The Washington Post”)

Вибори президента-2019

31 грудня 2018 року в Україні почалося висунення кандидатів на посаду Президента України та подання документів до Центральної виборчої комісії (ЦВК) для реєстрації, яке триватиме до 3 лютого включно. Виборча кампанія триватиме 90 днів. Від 3 лютого протягом п'яти днів проходитиме реєстрація кандидатів. Після цього ЦВК оголосить остаточний офіційний список претендентів на посаду глави держави. Кандидати зможуть почати передвиборну агітацію з наступного дня після реєстрації і проводити її до півночі 29 березня.

Кандидатом у президенти може бути громадянин України, який досяг 35-річного віку, володіє державною мовою та проживає на території України протягом останніх 10 років до дати виборів. Кандидата може висунути політична партія або він може бути самовисуванцем. Він повинен подати декларацію про доходи за попередній рік, яку перевірить Національне агентство з питань запобігання корупції й опублікує результати перевірки. Кандидат також має внести заставу в розмірі 2.5 млн. грн., які будуть повернені або в разі перемоги на виборах в першому турі, або у випадку виходу до другого туру. Менш щасливим учасникам виборчих перегонів гроші не повернуть, вони будуть зараховані в державний бюджет України. Свою кандидатуру на виборах можна зняти не пізніше, ніж за 23 дні до дня голосування, до 7 березня. Результати виборів мають бути встановлені до 10 квітня 2019 року. Якщо жоден із кандидатів не набере 31 березня понад 50 відс. голосів, то 21 квітня повинна відбутися друга тура виборів, в яку вийдуть кандидати, що посіли перші два місця за підсумками першої тури. У разі проведення другої тури ЦВК має оголосити результати до 1 травня, а інавгурація новообраного президента має відбутися до 31 травня.

Соціологи визначилися з кандидатами, які наразі мають найбільше шансів бути обраними. Згідно з опитуваннями першість має майже 60-річна учасниця політичного життя в Україні Юлія Тимошенко (раніше – Григян), невістка впливового радянського функціонера Генадія Тимошенка, який ввів її у світ підприємництва. Ненабагато відстає від неї ще один олігарх Петро Порошенко. Наступним йде 40-річний актор Володимир Зеленський, за освітою юрист (міжнародне право). Він народився в Кривому Розі, в родині відомого фахівця з інформаційних технологій, закінчив спеціалізовану школу з англійською мовою викладання, активно підтримує Україну (коли почалася війна на сході, негайно передав на лікування поранених 1 млн. грн). Четвертим вважається відомий американським українцям полковник резерви Анатолій Гриценко, колишній міністер оборони, провідник партії „Громадянська позиція“.

Звісно, в ході виборчої кампанії симпатії виборців можуть змінитися, про що „Свобода“ інформуватиме читачів, але вже тепер стає відчутним бажання українців побачити при владі нових людей, не лише молодших віком, але й не пов'язаних з старими корумпованими структурами і впливом олігархії.

ІСТОРІЯ

Тричі ув'язнений залишився нескореним

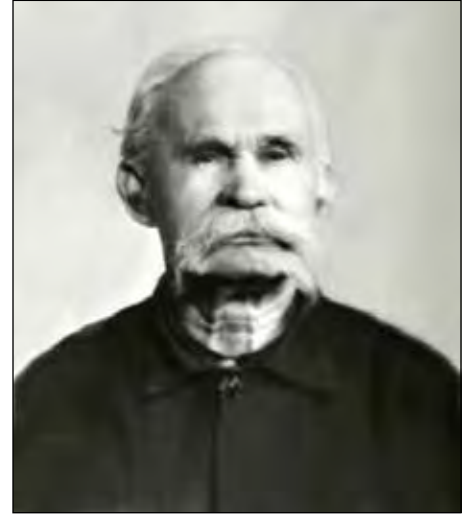
Світлана Орел

НОВОМИРГОРОД, Кіровоградська область. – 4 грудня 2018 року виповнилось 120 років з дня народження унікального чоловіка з Новомиргорода Степана Кожум'яки. Він жив понад 90 років. Кілька зустрічей, що я мала з ним, залишили незабутнє враження. В убогій хатині (її вже немає у центрі Новомиргорода) – старенький чоловік у товстезних окулярах, який мислить і говорить, як великий вчений, філософ, для свого часу надзвичайний сміливець.

Він намагався читати до останнього дня журнал „Кур'єр ЮНЕСКО“, книги з історії мистецтва, мав чимало раритетних видань. Тричі репресований, у сталінських таборях одержав надійні щеплення проти комуністичної пропаганди і жив фактично у іншому, ніж усе суспільство, ціннісному вимірі. І дуже любив свій народ, критикував його часом дуже гостро за пристосуванство, але безмежно вірив у його геній. Цим дивував, вражав і притягував до себе.

Процитую кілька його листів до свого однокурсника Івана Романченка, з яким вони зустрілися через 40 років. Обидва з наших країв, обидва закінчили педагогічні курси у тодішньому Єлисаветграді тільки з двома роками різниці, але близько зійшлися уже на мовно-літературному факультеті Одеського інституту народної освіти.

Онук С. Кожум'яки Юрій Колісник, нині професор катедри журналістики Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, знайшов ці листи та подав до друку у літературний часопис „Вежа“. Він пише про це так: „Із настанням більшовицького терору відчайдухи Степан Кожум'яка та Іван Романченко, як свідки й учасники розбудови Української Народної Республіки, не могли стерпіти московського поневолення і почали пропагувати серед однокурсників ідею автономності України. За доносом їх переслідувало Державне Політичне Управління (попередник НКВД). Іван Романченко завдяки втручання вченого-фізіолога Олександра

Степан Кожум'яка, початок 1970-их років.

Богомольця зумів уникнути арешту. Кожум'яка в „агітації проти радвлади“ зайшов надто далеко, тож порятувати його не вдалося. Іван Романченко більше не зміг виступати проти Радянської влади, й мовчав про своє членство у Центральній Раді від Одеського округу. Занурився у літературознавчі дослідження, вивчав творчість українських класиків. Зустрілися вони лише у 1966 році, коли С. Кожум'яка уже став інженером-автошляховиком, а І. Романченко – науковим співробітником Інституту суспільних наук Академії Наук Української УРСР у Львові.

С. Кожум'яку арештували прямо на останньому іспиті і відтоді погав 20 років таборів, арештів, заслання. Повернувшись після третього ув'язнення, С. Кожум'яка зрозумів, що працювати на ниві філології у кігтях тодішньої ідеологічної системи і бути правдивим з собою він не зможе, тож закінчив автдорожній інститут і став мостобудівником. Мешканці Новомиргорода та довколишніх сіл і досі користуються мостами, зведеними ним і його бригадою.

Будівельники, як відомо, люблять міцне лайливе слівце. За кожне таке слово у його бригаді був штраф – 1 карбованець. Потім на ці гроші купували книжки і вручалися любителю словесного пер-

(Закінчення на стор. 9)

Мовно-літературний факультет Одеського інституту народної освіти, 1928 рік, другий у верхньому ряду Іван Романченко, третій у нижньому – Степан Кожум'яка.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Американські українці брали участь у відзначенні 85-ої річниці Голодомору

На відзначення 85-ої річниці Голодомору-геноциду в Україні з 50-ти країн світу з'їхалися учасники і доповідачі до Києва, щоб під гаслом „Україна пам'ятає! Світ визнає!“ вшанувати мільйони знищених геноцидом 1932-1933 років. Із США прибуло представництво, а з ними прибула також і я як голова Комітету Голодомору у Філядельфії і учасниця американської Конгресової комісії дослідження Голодомору 1932-33 року із 1986 року, щоб поділитися висновками американської комісії для зацікавлених громадян України.

Перед початком міжнародного форуму 21 листопада відбулася у Національному музеї „Меморіал жертв Голодомору“ програма круглого столу під назвою „Проблеми дослідження Голодомору в Україні та світі“. Організатором цього заходу була Українська Фундація Голодомору-геноциду у Чикаго. Голова Фундації Микола Кочерга відкрив захід відповідним словом. Було роздано буклет про геноцид „Нас вбивали, бо ми – українці“. Я мала честь виступити на цьому форумі і розповісти про працю Конгресової комісії, коли в Україні щойно почали ширитися інформації про жакливі злочини, доконаний Москвою. У 1988 році Конгрес США ствердив, що „Сталін поповнив геноцид проти українського народу“.

Після круглого столу відбулося представлення книги відомого науковця і професора Київського університету ім. Тараса Шевченка, д-ра Володимира Сергійчука „Голодомор 1932-1933 років як геноцид українства“, яка появилася заходами Чиказької фундації.

Офіційний дводенний форум почався 22 листопада в Українському домі на Європейській площі. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, співголова Організаційного комітету з підготовки і проведення заходів у зв'язку

Учасники круглого столу 21 листопада.

з 85-річчям Голодомору відкрив програму міжнародного форуму. На відкритті промовляли Іван Малкович та голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович. В часі першого дня можна було оглянути виставки дитячих малюнків „Голодомор 1932-1933 років – геноцид українського народу: пам'ять в ім'я майбутнього“.

Другий день міжнародного форуму відбувся за темою „Політика пам'яті у проекції майбутнього“. По полудні учасники форуму перейшли до Верховної Ради, де виступили Патріярх Філарет та Патріярх Святослав, деякі українські політики.

В програмі форуму відбулися також дискусійні платформи з проблем кіномистецтва, освіти, представлення презентації робіт переможців третього міжнародного конкурсу наукових і мистецьких робіт ім. Володимира Маніяка і Лідії Коваленко.

Після завершення першого дня форуму відбулася мистецька акція у Національній опері України ім. Тараса Шевченка „Ми пам'ятаємо! Ми

сильні!“

Учасники заходу слухали музичні твори відомих композиторів у виконанні Ганни Бубнової (на органі) та тенора Сергія Колесника, сопрано Івонні Пліш у супроводі струнної групи Ансамблю класичної музики ім. Бориса Лятошинського, камерного хору „Кредо“ та Академічної хорової капелі Українського радіо. Співали Ксенія Бахритдінова, Анджеліна Швачка, Олександр Чувпило, Володимир Тишков, Тетяна Пирогова та Микита Журавель. Авторами програми були Богдан Пліш, Сергій Прокурня, Юлія Мозгова. Програмою провадив Міністер культури України

Євген Нищук.

24 листопада у Мистецькому арсеналі відбулося засідання Міжнародного форуму з участю Президента України Петра Порошенка та глави ряду держав. Були тут дипломати з численних країн, зокрема конгресмен США Сандер Левин, стараннями якого поставлено пам'ятник Голодомору-геноциду у Вашингтоні.

Другого дня форуму я виступила в прямому етері Радіо Культура, де розповіла про заходи Конгресу США у дослідженні Голодомору 1932-1933 років.

Уляна Мазуркевич,
Філядельфія

Щоб наша доля нас не цуралась!

31 грудня 2018 року Президент України Петро Порошенко звернувся до населення з новорічним вітанням, текст якого вміщено нижче.

Дорогі співвітчизники!

Ще мить – і літопис 2018 року ляже в архів української історії. А місце там для нього особливе. Воно – поруч із 1991-им, коли було проголошено нашу державну самостійність. 15 грудня у св. Софії відбувся Об'єднавчий собор. Тисячі людей, які зібралися на площі, не соромилися сліз. І то були слези радості. Народилася, нарешті, автокефальна Православна Церква України, визнана світовим православ'ям.

Боротьба за незалежність нашої церкви тривала сотні років і успіхом увінчалася лише тепер. Це – справжнє диво! Це – знак Божий, що у нас, українців точно усе буде добре.

Днями разом із благою вістю про народження Спасителя Україна отримає довгоочікуваний Томос – грамоту від Вселенського Патріярхату. Вона документально засвідчить нашу духовну незалежність. Ми стали далі від Москви і ближче до Європи. Це – чітка стратегія, якої неухильно дотримуємося протягом останніх п'яти років. Ми йдемо своїм шляхом. Ані обіцянки манни небесної, ані зерна зневіри, ані зілля розбрату – ніщо не повинно розвернути нас назад.

„В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай“, – хотілося б, щоб саме ці слова стали гаслом наступного року для влади, суспільства і кожного громадянина. Тим більше, що 2019-ий – це століття Акту злуки, століття нашої соборності.

Ми нічого не прагнемо більше, ніж миру. І ніхто не прагне миру більше, ніж ми. Тож дозволяйте від вашого імені, насамперед привітати українських воїнів. Це вони гарантують нам тишу і спокій в цю новорічну ніч. Хай вдячність нашу і тепло наших сердець відчують і моряки, які перебувають в російському полоні. І поранені серед них – Андрій Ейдер, Василь Сорока, Андрій Артеменко. І українські політ'язні в російських тюрмах. І наші громадяни, які стали заручниками на тимчасово окупованих територіях.

Звертаюся до мільйонів співвітчизників в Криму та по той бік Донбасу. Ми обов'язково повернемося до вас з миром, якою б довгою не була дорога. Наша сім'я неодмінно воз'єднається за одним столом, за яким Новий рік зустрічають за київським часом.

Дорогі українці!

Найважче вже минуло, і найгірше – теж позаду. Попереду – поступове зростання економіки і відновлення рівня життя. Це результат нашої спільної кропіткої праці. Головне – у передвибірчій гонитві не затоптати паростки розвитку, пророшені ціною великих жертв і колосальних зусиль кожного з вас. І тоді ми точно перемаємо. Бажаю усім щасливого Нового року! Щоб наша доля нас не цуралась!

Слава Україні!

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Тримаймося і перемаємо!

У ці тривожні дні й місяці часу перемін, коли над плянетою нависла загроза ядерної війни на ґрунті загострення ситуації під час гібридної російсько-української війни ми дякуємо „Свободі“ за відверту журналістську і громадянську позицію щодо висвітлення подій та за глибоке розуміння ситуації, що склалася як на світовій арені, так і в США і Україні!

Дякуємо за можливість інформувати українську діаспору про

нашу правозахисну і просвітницьку діяльність на сторінках газети „Свобода“. Ми сподіваємося й надалі плідно співпрацювати з тижневиком, аби також в недалекому майбутньому відсвяткувати перемогу над лютим і хитрим ворогом. Тримаймося і перемаємо!

Сергій Зінченко,
редактор газети
„Промінь Просвіти Є“,
Кривий Ріг

„Біле Різдво“ у Львові

Разом зі своєю дружиною та дітьми я відвідав Україну для святкування Різдва 7 січня цього року. Ми поїхали до Львова.

Місто було блискуче – з різдвяними прикрасами, безперервним і завжди свіжим снігом, який покривав землю як килим. Різдвяні прикраси та світла були на всіх вулицях і будівлях. Вікна магазинів були чудові за кольором і звуком. Різдвяні колядки наповнили повітря з поєднанням „Щедрика“ українською мовою та „Jingle Bells“ англійською мовою.

Ми замовили традиційний український Різдвяний свят-вечір (12 пісних страв) в українському рестора-

ні, який в інші дні спеціалізується на стравах з Нью-Йорку. Українські страви дійсно були справжніми – з борщем, грибами, варениками з картоплі та капусти, рибою, кутею, узваром. Потім ми вийшли співати колядки – українські і американські.

В Україні відчувається особлива прихильність до США та американців. Вони сприймають їх як друзів, визволителів і люблять їхню мову та культуру. Перебуваючи в Україні, попри морози, ми відчули людську теплоту.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українці Рочестеру пам'ятають покійних членів Конгресу США

Українці Рочестеру біля пам'ятника, поставленого на честь 100-ліття поселення українців у Рочестері. (Фото: Соломія Лаба)

Люба Білозір

РОЧЕСТЕР, Нью-Йорк. – 4 листопада 2018 року „Українська група Рочестеру“ організувала віче біля пам'ятника, поставленого на честь 100-ліття поселення українців у Рочестері, в пам'ять про покійних конгресменку Луїс Слотер та сенатора Джона МакКейна, які постійно підтримували Україну і українців в боротьбі за незалежність. Був світлий, сонячний день, але прохолодний

вітер сприяв тому, щоб всі щільніше гуртувались – в громаді щільніше і затишніше.

Віче відкрила президент „Української групи Рочестеру“ д-р Христина Гошовська, яка представила американських гостей – Девида Сілея, конгресмена Джозефа Морейля та кандидата до Конгресу Джозефа Робача. Всі вони виступили і сказали, що шанують і підтримують українську громаду, зворушені і вдячні за запрошення і за пам'ять про американських державних діячів.

Вже багато років вони відвідують українські зібрання і пам'ятають, що 27 років тому Україна стала незалежною державою, а 85 років тому пережила жакликий Голодомор. Вони підтримують рішення, що США визнали, що Голодомор був геноцидом. Американські гості побажали українцям і далі бути дружною громадою і щоб Україна розвивалася і зайняла гідне положення в світі. Всі разом заспівали гімни США та України.

Продовжили програму в публічній бібліотеці, де спочатку погрілись, смакуючи тортом і запашними пампушками. Продовжила зустріч Х. Гошовська в пам'ять Л. Слотер, яку знала особисто, зустрічалась з нею. Х. Гошовська виготовила пам'ятну картку, де пізніше присутні підписались, щоб передати її родині на пошану в пам'ять конгресменки.

Розповіддю про життя, працю, політичні погляди Дж. МакКейна продовжила зустріч Зоряна Костів. Він відвідував Україну, підтримував духовно і матеріально, передавав вітання від американського народу: „Ваша боротьба є наша боротьба. Ми, американці і українці, виграємо разом“.

Наближався День Ветерана, тому присутні вшанували ветеранів української громади: Володимира Денисенка, Андрія Харанбуру, Богдана Чолача, Джері Андрушка, Ігоря Гошовського, Ольгу Червінську. Ці заслужені люди і далі є активними у громаді.

Про українські справи повідомила член правління Українсько-Американської Громадської Фундації Тамара Денисенко. Фундація підтримує партнерську програму між Назарет-коледжом і Острозькою Академією в Україні. Це партнерство засноване на наступ-

(Закінчення на стор. 11)

Провели 54-ий з'їзд ОДВУ

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – 15 грудня 2018 року на оселі Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. Олега відбувся 54-ий з'їзд ОДВУ. ОДВУ заснував полковник Євген Коновалець в 1929 році, а перший з'їзд відбувся в червні 1931 року, на котрім вибрано її Центральну Управу. Від 1957 року, коли Центральна Управа ОДВУ закупила оселю в Лігайтоні, з'їзди відбуваються на терені оселі.

Голова Центральної Управи ОДВУ д-р Мирослав Кий відкрив з'їзд і привітав присутніх. Хвилиною мовчанки вшанували членів, які відійшли в продовж двох років: д-ра Наталію Пазуняк, Ярослава Жмуркевича, Володимира Процика, Юрка Цегельського.

М. Кий назвав цей з'їзд історичним, бо вперше за десятки літ пересічний вік присутніх на залі

був 45 років, бо за останніх тричотири роки членство ОДВУ збагатіло молодими членами.

Голова президії Олександр Процюк прочитав порядок нарад з'їзду, котрий був прийнятий.

ОДВУ діє на терені Філадельфії, Нью-Йорку, МакАду й Лігайтону. В 2017 році ОДВУ вступила до Українського Конгресового Комітету Америки, де в 1940 році була серед засновників.

Звітували відділи: 12-ий з Філадельфії (голова д-р Нестор Зарічний), 7-ий з МакАду (д-р Павліна Головак), 57-ий з Лігайтону (Христина Бак-Бойчук).

Про діяльність оселі ОДВУ ім. О. Ольжича звітувала адміністратор Уляна Процюк. На терені оселі відбуваються українські фестивалі, танцювальні табори ансамблю „Казка“, покази писання писанок, плетення герданів. Підчас Різд-

вяного сезону проводиться коляда, Просфора, а навесні Великодній Базар та Свячене.

Контрольна комісія подала свій звіт і Михайло Дуда дав абсолютну уступаючу управу з признанням, що і було прийнято.

Номінаційна комісія в складі: Роман Городиський, Н. Зарічний, Андрій Крилюк запропонували склад Центральної Управи ОДВУ: голова д-р М. Кий; перший заступник д-р Н. Зарічний; другий заступник Р. Городиський; скарбник А. Крилюк; секретар У. Процюк; культурно-освітній референт д-р П. Головак; організаційний кеферент Наталія Микитюх; господарський референт Мирон Зенон Благий; пресовий рефе-

рент Ксеня Крилюк, члени Х. Бак-Бойчук, Олег Бейзик, Євгенія Подоляк, Леся Стецина, Оксана Гудяк.

Контрольна комісія: М. Дуда, Володимир Малинечек, Надя Скрипочка-Руссо. Товариський суд: Роман Гелетканич, Лев Домбичевський, Юрко Стецина, Сергій Мельник, Моніка Словик. Почесний голова: О. Процюк. Почесні члени: д-р Юрко Солтис, д-р Петро Клюк, Михайло Герець, Орест Гарасимович.

Нововибраний голова д-р М. Кий подякував за довір'я та ділову участь присутніх, зокрема молоді. На закінчення присутні заспівали гімн України.

ОДВУ

Зробили подарунок церкві

Олександр Федорчук

НОРТ-РОЯЛТОН, Огайо. – Настоятель Української православної церкви св. Трійці митрофорний протоєрей Роман Загурський 6 січня звершив чин освячення нових церковних речей і подякував голові Управи Олександрові Баркову, старості Юрієві Покиданцю, голові Братства Федорові Мельникові, голові Сестринства Надії Продан, постійним меценатам Олександрові та Миколі Сасам і всім парафіянам, жертвність яких дають змогу прикрасити і оновити цей чудовий храм.

Олександр Зайцев оплатив вартість доставки контейнера з України до США. Декілька місяців тому була освячена нова вишівана завіса для царських воріт, на яку пожертвували гроші Мирослава Жеребна та її донька Наталія Бабаєва.

Митрофорний протоєрей Роман Загурський освячує нові церковні речі. (Фото: Олександр Федорчук)

Учасники з'їзду Організації Державного Відродження України.

ВЕСНЯНІ та ВЕЛИКОДНІ КУРСИ і ЗАНЯТТЯ 2019 р. в УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

На заняття потрібно реєструватися заздалегідь: 212.228.0110

ВИРОБЛЕННЯ ГЕРДАНІВ

Чотири заняття, на яких дорослі і діти від 12 років учитимуться робити гердани. Ці традиційні нашійні прикраси з дрібних намистин носили з народним убранням в різних районах України. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 26 січня–16 лютого; (II) 23 лютого–16 березня;
Час занять: 10:00 ранку – 12:30 по полудні

Оплата за сесію: Дорослі – 40 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 35 дол.; діти від 12 до 16 років – 15 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Ольга Лесько

ВИШИВАННЯ

Відбудеться вісім занять, пристосованих як для початківців, так і для вишивальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. На курс можуть зголошуватися діти від 10 років і дорослі. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 26 січня – 16 березня; (II) 23 березня–13 квітня, 4–18 травня, 1 червня
Час занять: 1:00–3:30 по полудні

Оплата за сесію: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 10 до 16 років – 30 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПИСАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

Діти від 12 років і дорослі матимуть нагоду навчитися писати писанки з традиційними українськими мотивами.

Субота, 30 березня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.
Неділя, 7 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.
Субота, 13 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.
Неділя, 14 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.

Оплата за одне заняття: Дорослі – 15 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 10 дол.; діти від 12 до 16 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Анна Гбур, Леся Лебедь, Емилі Робинс, Таня Снігур

УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді віком від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими великодніми традиціями та практично навчаться пекти паски.

Дата: субота, 6 квітня
Час заняття: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПОКАЗ ТЕХНІКИ ПИСАННЯ ПИСАНОК

Досвідчені писанкарки демонструватимуть процес писання писанок. Також буде показаний фільм Славка Новицького *Писанка*. **Реєструватися на показ заздалегідь не потрібно.**

Дата: субота, 13 квітня
Час: 1:00–5:00 по полудні

Демонстрація писання писанок і показ фільму є **безкоштовними** з оплатою вступу до музею.

Писанкарки: Анна Гбур, Оля Рудик

УКРАЇНСЬКІ ВЕСІЛЬНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими весільними традиціями включно з прикрашенням гільця та практично навчаться пекти коровай.

Дата: субота, 4 травня
Час заняття: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Богданна Слиж, Любов Волинець, Ляриса Зелик

The Museum's programs are supported, in part, by the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature.

The Ukrainian Museum's traditional arts programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

The Ukrainian Museum
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

All programs include access to Museum galleries!

Museum hours:
Wednesday – Sunday
11:30 a.m.–5:00 p.m.

Тричі ув'язнений...

(Закінчення зі стор. 6)

цю. Саме хлопці з його бригади Анатолій Поветкін, Василь Сипли-вий допомогли встановити у селі Лип'явці пам'ятник Тарасові Шевченкові, причому зробили це самовільно.

Якось, перебуваючи у цьому селі, С. Кожум'яка почув від людей, що їхній земляк скульптор Іван Гончар виготовив для свого рідного села погруддя Т. Шевченка за портретом Івана Крамського. Воно пролежало кілька років у коморі колгоспу. І коли С. Кожум'яка дізнався про це і відкрив скриню, то (у листі до друга про себе він пише у третій особі) „аж затремтів від обурення, вітром полетів на будівництво мосту і каже хлопцям: „Наш Кобзар у коморі. Треба негайно виставити його на люди. Адже він уже п'ять років ув'язнений“. Довелося самим добути цемент, арматуру, щебінь. Знайшли, заплатили. Завзято взялися до праці, адже й на будівництві мосту треба було робити. Ми бігом з усіх сил. У вересні 1969 року самі собі відкрили споминка, порадили, попишались з нього і зникли. Нехай люди згадують. Шляховий бригадир і робітник Андрій Кохан допомагав нам у всьому“.

Робітники його бригади знали, що його віднайдений через 40 років друг зі Львова підготував до друку двотомник праць Михайла Драгоманова, доти не друкованих в Радянській Україні. У травні 1969 року С. Кожум'яка писав своєму другові: „О. Герцена багатотомник можна видати, а М. Драгоманова ні? По якому ж це робиться і де ми живемо? Буду з робітниками

з приводу цього писати до високих начальників. Цікаво було б знати, хто саме гальмує такі справи, щоб зустрітися з ним і побалакати по ширості“.

С. Кожум'яка виступав проти русифікації. 30 вересня 1967 року він писав: „А й справді, що робиться навколо? Горілка і хабар преважують. Свавільля й узурпація панують. Варто було послухати виступи українських мистців на декаді „українського мистецтва“ у тій каторжній Москві“. У жовтні 1970 року С. Кожум'яка писав до Львова: „Зараз і письменника, і критики, і вчені тримаються певного шаблону. З острахом перевіряють кожен свій рядок. Хіба ми у 1917, 1918 роках могли подумати, що для живого людського слова можуть бути якісь шори? Дико стає, коли замислишся, до чого ми дожилися. Де та демократія, де соціалізм, де рівність? Не дивуйся, не смійся з таких запитань. Їх викликає саме життя. У всіх установах справи ведуться російською мовою, викладання по вищих навчальних закладах, у технікумах і навіть ремісничих училищах провадиться російською мовою. Залізниця, пошта, телеграф, військово русифіковані. У великих містах щодалі витискується народна мова. Крім того, Україна не має зовсім технічної літератури. Для ствердження цього досить переглянути полиці першої-ліпшої книгарні. Як це відбивається на розвиткові мови та й інтелекту багатомільйонного народу не треба міркувати. Кожен філолог, педагог і хоч трохи психолог мусить розуміти це і мати громадську мужність сказати правдиве слово“.

С. Кожум'яка вірив у свій народ: „А він, народ наш, таки буде колись увесь свідомий“.

Наше Різдво

(Закінчення зі стор. 4)

зими.

Це відчуття „іншости“ й дозволяє зберігати традиції.

Українці ще не повні усвідомлюють силу глобалізації, адже країна не настільки глибоко інтегрована у міжнародні ринки. Проте, чим глибше Україна інтегруватиметься у світову економіку, тим більше міжнародних товарних знаків заповнять український ринок, а з ними відчутнішим стане вплив глобалізації.

Звісно, у випадку переходу на григоріанський календар, не усі звичаї зникнуть навіть у далекій перспективі. Втім, у країні, яка намагається відродити культурні традиції, долаючи руйнівні наслідки комуністичного режиму; у країні, де комплекс меншовартості спонукає до відмови від „свого“ на користь „чужого“, – загрози для збереження самобутніх традицій є вищими і вимагають ґрунтового обговорення.

На жаль, з тих чи інших причин, надто багато людей не хочуть відвертої й аргументованої дискусії з цього питання.

Беручи до уваги, що багатьом поколінням українців втовкмачували, що вони є другосортними людьми, а їхня культура – меншовартісною, не складно зрозуміти, чому досі суспільство не до кінця усвідомлює необхідність збереження, шанування і плекання власної культурної самобутності. Комплекс меншовартості спо-

нукає багатьох шукати „велику“ культурну альтернативу і робить їх вразливішими до іноземного культурного експорту, зокрема американського, який домінує у світових тенденціях.

Незважаючи на усі позитиви глобалізації, сліди її культурного впливу є часто руйнівними й незворотними.

Хочу вірити, що на хвилі національного відродження українці віднайдуть сили протистояти бездумному перейманню західних комерціалізованих традицій, та докладатимуть зусиль до збереження власних звичаїв.

Відмова від впливу Москви не повинна бути підмінена впливом глобалізації. Українці врятували св. Миколая від смерті від рук Діда Мороза не для того, аби запроторити його у в'язницю забуття, якою керуватиме Санта Клод.

Святкування Різдва за юліанським календарем дає унікальну можливість зберегти ті традиції, які важко підтримувати у сучасному світі, тож українцям слід добре обміркувати усі ризики, які можуть привести до їх втрати, і відповідально розставити пріоритети.

З цією думкою, бажаю усім щасливого Нового Року й веселих різдвяних свят!

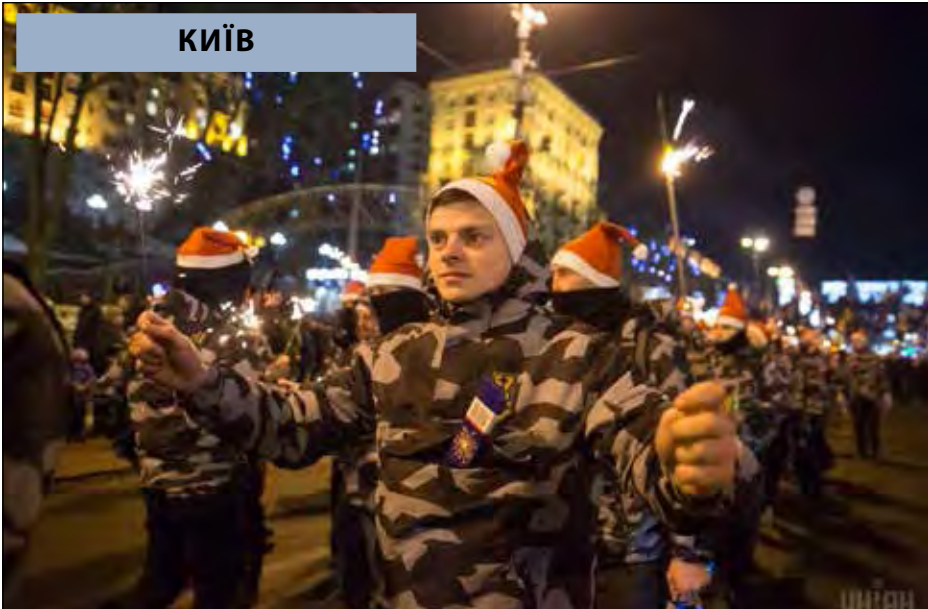
„Українська правда“

Аріяна Гіць – юридичний представник Ради з етики досліджень Університету МакМастера; аналітик уряду провінції Онтаріо, Канада.

Відзначили 110-річчя Степана Бандери

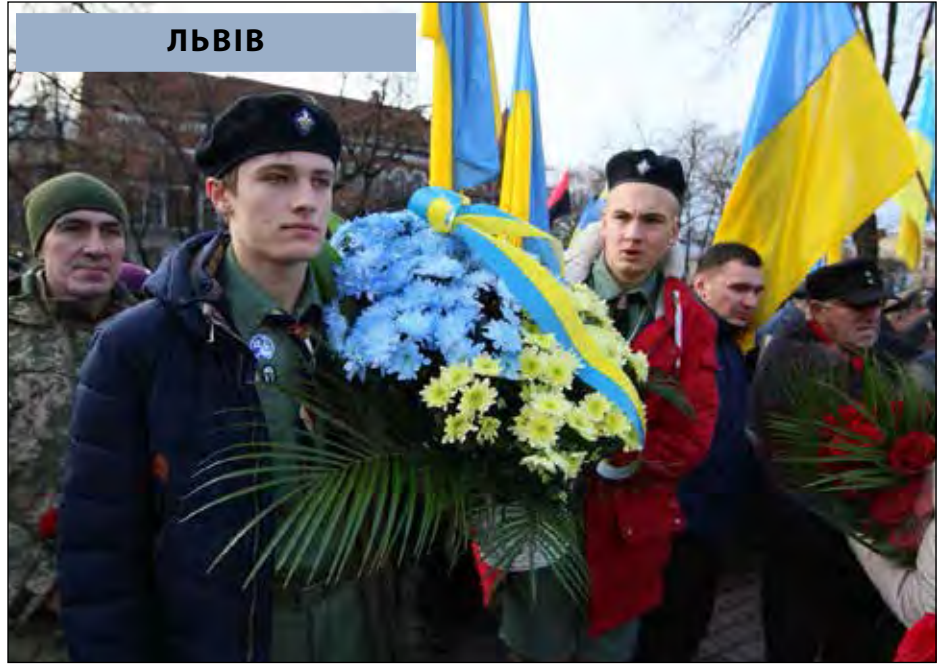
До „Свободи“ надійшли вміщені нижче вістки про відзначення в Україні 110-річчя від дня народження Степана Бандери.

КИЇВ

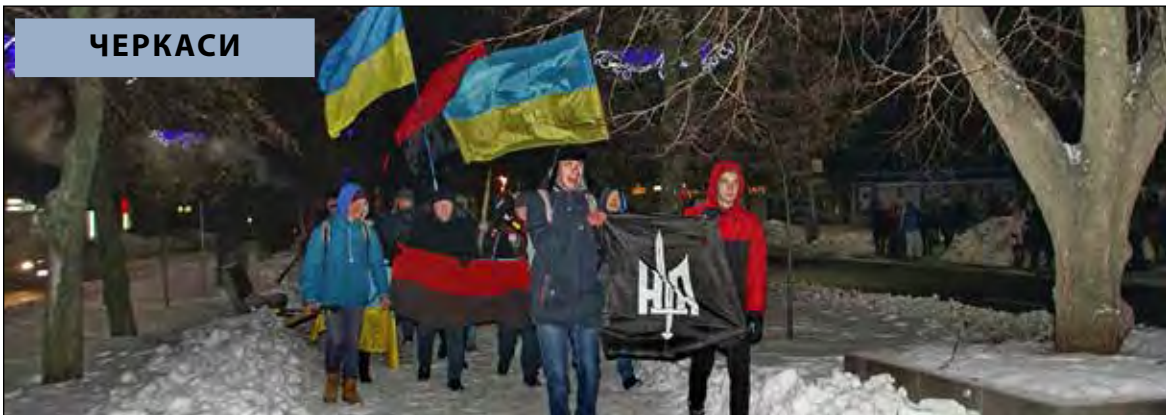
У Києві націоналісти провели ходу з нагоди 110-річчя від дня народження Степана Бандери. Учасники вигукували національні гасла. Націоналісти йшли від пам'ятника Тарасові Шевченкові до Майдану Незалежності, прорадикальні організації – від Національної опери. (Фото: Радіо Свобода)

ЛЬВІВ

Львів'яни відзначили 110-ту річницю від дня народження провідника ОУН Степана Бандери біля пам'ятника йому на площі Кропивницького. „Ми повинні бути не лише патріотами нашого міста, а й патріотами України і служити нашій країні, бо вона найкраща“, — зазначив під час віча міський голова Львова Андрій Садовий. (Фото: Євген Кравс, Zaxid.net)

ЧЕРКАСИ

1 січня в місті відбулася смолоскипна хода, присвячена 110-ій річниці від дня народження Степана Бандери. Протягом двох годин мешканці та гості міста, вигукуючи національні гасла, йшли бульваром Шевченка від площі Богдана Хмельницького до пам'ятника Борцям за незалежність України, а звідти до пам'ятника Степанові Бандері та Романові Шухевичу, запаливши смолоскипи та ушанувавши цим самим пам'ять великого патріота. Біля пам'ятника С. Бандері учасники ходи виконали гімн Українських Націоналістів та виголосили слова вдячності всім, хто долучився до проведення ходи, яку організували „Національний альянс“ та „Самооборона Майдану“. (Фото: Олександр Костирко)

Страхування
ЖИТТЯ —
подарунок,
найбільш
потрібний
вашій
сім'ї

Миттєвий
обрахунок
щомісячних
вкладок:

888-538-2833

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації – 800-253-9862 • www.UNAInc.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

* Доступне не в усіх штатах.

НОВІ ВИДАННЯ

В Україні видали „Енциклопедію Голодомору“

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 12 листопада 2018 року у Національному музеї „Меморіал жертв Голодомору“ проф. Василь Марочко презентував широку громадськості „Енциклопедію Голодомору“. Фоліант містить понад 1,000 статей про Голодомор 1932-1933 років: архівні дані про тих, хто його організував і тих, хто став його жертвами; уривки з цитат світових політиків, науковців, журналістів про події геноциду в Україні. Енциклопедія є вагомим доказом для визнання Голодомору геноцидом.

Над енциклопедією д-р В. Марочко працював 30 років. Він опрацював особистий фонд Йосифа Сталіна, архіви голови Всеукраїнського виконавчого комітету Григорія Петровського, Лазара Кагановича й інших тогочасних діячів. До кожної статті є посилання на джерела, документи, літературу. В 30 тематичних блоках енциклопедії представлені персоналії творців Голодомору, поіменний список жертв Голодомору, поіменний список жертв Голодомору, праці українських демографів 1930-их років, багато з яких були репресовані владою, бо їхні дані суперечили офіційним цифрам.

За словами генерального директора музею „Меморіал жертв Голодомору“ Олеси Стасюк, енциклопедія розкриває основні події та явища, що мали місце напередодні і під час Великого Голоду, хоча і не висчерпує повністю всієї теми людського горя та страждань, заподіяних Голодомором-геноцидом українському народові.

Міністер культури Євген Нищук під час презентації зазначив, що поява енциклопедії важлива не лише з огляду на те, що 24 листопада в Україні вшановують пам'ять жертв Голодомору, ця праця потрібна для інформування міжнародної спільноти про трагедію українців, яких убили голодом.

Видання енциклопедії фінансувало Міністерство культури України. Тираж книги – 1,000 примірників, які буде передано в бібліотеки, університети, громадам українців за кордоном. Міністерство культури розглядає можливість перекладу енциклопедії англійською мовою.

Українці Рочестеру...

(Закінчення зі стор. 8)

ні п'ять років і дозволяє студентам Острозької Академії відвідувати Назарет-коледж. Навчання оплачує коледж, але життєві витрати близько 3,500 дол. доплачує громада. Члени Фондації – сім'я Денисенків, Мирон Баб'юк, Ukrainian West Side Club, Євген Григоренко, Євген Сидор, проф. Мірко Пилишенко, д-р Х. Гошовська та інші надають житло і перевозять студентів. Займається з ними проф. Олена Прокопович. Т. Денисенко заохочувала громаду і надалі підтримувати це партнерство.

Валентина Макогон розповіла, як світ і Україна вшановують пам'ять жертв Голодомору. На зустрічі були присутні священники церкви св. Йосафата оо. Филип Вайнер, Володимир Дмитерко, Андрій Двудіт, які провели спільну молитву за душі знищених голодом.

Міністер культури Євген Нищук (зліва) та д-р Василь Марочко під час презентації „Енциклопедії Голодомору“. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Дружина дослідника Голодомору-геноциду Джеймса Мейса Наталя Дзюбенко-Мейс з „Енциклопедією Голодомору“. (Фото: Георгій Лук'янчук)

2019 SCOPE GROUP TOURS

NEW TOUR! PARIS-LOURDES

May 16 - 24, 2019 9 Days \$3150

Spiritual Guidance: Rev. Ihor Royik Tour Director: Natalka Zaborska

Includes: Flights on Air France - JFK/ Paris and Lourdes/Paris/JFK

Hotel accommodations: Paris- Malte Hotel ****, Lourdes-Hotel

Peryamale*** all transfers, transportation in private AC coach.

City tour, Versailles, Louvre, Seine Cruise

Optional: "Carmen" at Opera Bastille

Ukrainian Day: Liturgy at St. Volodymyr's Cathedral and excursion to

Senile, home of Anna Jaroslavna to view the chapel of Sts Borys &

Hlib. Express train Paris/Lourdes (4 hrs) Lourdes sightseeing,

Stations of the Cross and Liturgy at St. Mary's Ukrainian Catholic

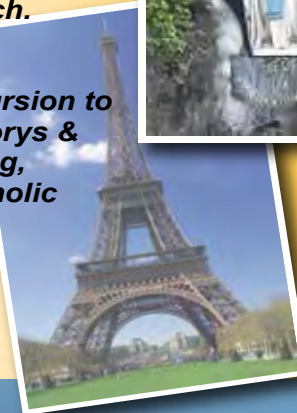
church. Breakfast and dinner daily, all entrance fees.

Family/Friends from Ukraine can join you! Air from Lviv

and land arrangements in double occupancy: \$2700

Deposit deadline: January 30, 2019

Space is very limited!!

GEMS OF UKRAINE

ODESA • KYIV • LVIV

10 Days \$1990

Two Departures: June 26 – July 5, 2019

July 31 – August 9, 2019

BEST OF UKRAINE

KYIV • LVIV • KARPATY

11 Days \$2190

Two Departures: June 28 – July 8, 2019

August 2 – 12, 2019 **SOLD OUT**

AUTUMN IN UKRAINE

KYIV (Baturyn/Chernyiv) • KAMIANETS

PODILSKY (Chernivtsi) • KARPATY • LVIV

14 Days \$2490

Departure: September 25 – October 8, 2019

ARMENIA & GEORGIA

YEREVAN • TBILISI • BATUMI

12 Days \$2190

Departure: September 23 – October 4, 2019

Plus: Garni-Gerhard – Khor Virap – Noravank – Lake Sevan –

Monastery on the peninsula - Resort Ilijan - Msheta -

Kutaisi Rikoti Pass - Adjara and much, much more!

Price includes: Hotel accommodations in 4 and 5 star hotels,

3 meals daily, all sightseeing, all transfers, transportation in

private AC coach, guide services, all entrance fees and local taxes.

+ Optional: Lviv extension October 4 – 10 + \$750

Nonstop flight Batumi/Lviv, RT transfers, 2 city tours + George Hotel***

A few seats left - call today!

***Attention Music lovers: Mozart International Music Festival will be held in Lviv August 2 – 12, 2019 during Gems of Ukraine (July 31st departure) and Best of Ukraine (August 2nd departure.) For more information go to - Mozart.lviv.ua.en.about.com Land tour rates per person (tw room) and itineraries are subject to minor changes due to flight schedules and exchange rates.

www.scopetravel.com
201.463.4656 scope@scopetravel.com

Підсумки року...

(Закінчення зі стор. 5)

Депутати підтримали всі 14 кандидатур, які поставив на голосування голова Верховної Ради Андрій Парубій.

Протягом чотирьох років Верховна Рада не могла домовитися про призначення нових членів ЦВК, при тому, що фракції визначилися зі своїми кандидатами ще 2016 року.

Розблокувати процес оновлення складу ЦВК дозволило збільшення кількості членів комісії – з 15 до 17 осіб.

Напади на активістів, загибель Катерини Гандзюк

3 жовтня про 53 напади на активістів в Україні від початку року повідомила „Коаліція на захист громадянського суспільства”. Йдеться про побиття, обливання кислотою, вандалізм та навіть убивства.

Від насильства потерпають антикорупційні активісти, екоактивісти, борці із незаконною забудовою, ЛГБТ-активісти та феміністки, проукраїнські активісти на півдні та сході України, а також ліві та анархісти, заявляють правозахисники.

Попри те, що поліція наполягає на успішності розслідування більшості гучних нападів, правозахисні організації наголошують на гальмуванні розслідування окремих випадків на місцях.

4 листопада про смерть Катерини Гандзюк повідомили її друзі. Відому херсонську громадську діячку, виконувачку обов'язків керуючого справами Херсонської міськради К. Гандзюк облили концентрованою сірчаною кислотою 31 липня. За даними медиків, у неї були опіки 40 відс. шкіри і сильне пошкодження очей.

80 громадських організацій підписали заяву з вимогою відправити у відставку керівництво херсонської поліції, а також Генерального Прокурора України Юрія Луценка і Міністра Внутрішніх Справ Арсена Авакова.

Меркель відвідала Київ

1 листопада до України з одноденною візитом завітала Канцлер Німеччини Ангела Меркель.

В програмі її візиту була зустріч з Президентом України Петром Порошенком, Прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом та студентами Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

За словами П. Порошенка, тема припинення російської агресії була однією з провідних під час переговорів. Очільники двох країн засудили обстріли на Донбасі. Вони також обговорили ситуацію в Азовському та Чорному морях.

Обговорювали А. Меркель і П. Порошенко також питання енергетичної безпеки та напрямки стимулювання німецьких інвестицій в економіку України.

Псевдовідставка Луценка

6 листопада генеральний прокурор України Юрій Луценко заявив, що подає на розгляд президента Петра Порошенка та парламенту заяву про свою відставку. Про це він заявив, виступаючи у Верховній Раді, куди його викликали на доповідь щодо розслідування нападу на Катерину Гандзюк та інших активістів керівників силових відомств.

Голова Верховної Ради Андрій Парубій поставив питання про відставку Ю. Луценка на рейтингове (сигнальне) голосування. Воно здобуло підтримку лише 38 депутатів

Президент України Петро Порошенко. (Фото: president.gov.ua)

за необхідних 226. Водночас, Перша Заступниця Голови Верховної Ради Ірина Геращенко заявила, що влада на коаліція не підтримає відставку генпрокурора.

„Евробляхи”

8 листопада Верховна Рада ухвалила закони ч. 8487 та ч. 8488, нібито покликані полегшити розмитнення ввезених з-за кордону автомобілів і водночас зменшити кількість машин на єврономерах в Україні. Зокрема для власників „евроблях” передбачили пільговий період для оформлення із знижкою у 50 відс.

Згідно з ухваленим документом, базові ставки акцизного податку встановлені таким чином: для авта з бензиновим двигуном – 50 євро, для авта на дизелі – 75 євро. При цьому розмір акцизу буде дорівнювати базовій ставці, помноженій на коефіцієнт двигуна і коефіцієнт віку.

Утім так звані „евробляхери” наполягають на тому, що депутати, розглядаючи законопроекти, не проголосували за поправку, на якій наполягали громадська організація „Авто Євро Сила”. Голова ГО Олег Ярошевич виклав у Facebook відеозапис, де він на знак протесту спалює автомобіль „Land Rover”.

У організації „Авто Євро Сила” стверджують, що основними методами захисту водіїв, яких в народі називають „евробляхерами”, є просування закону, що забезпечить доступне розмитнення.

Найбільш відомим методом досягнення задекларованої „Авто Євро Силою” мети є організація акцій протесту. Лише протягом 2018 року у Києві відбулося п'ять таких акцій.

Повернення Медведчука

22 листопада про повернення Віктора Медведчука у публічну українську політику як системного гравця вказує розслідування програми „Схеми” (спільного проекту Радіо Свобода та каналу „UA:Перший”).

У ньому йдеться про зустрічі проросійського політика та українського президента. „Схеми” зафіксували приїзд кортежу В. Медведчука безпосередньо додому до президента Петра Порошенка.

У прес-службі Адміністрації Президента наполягають: П. Порошенко із В. Медведчуком зустрічаються тільки з приводу звільнення полонених.

Тими часом В. Медведчук взяв під контроль інформаційні телеканали „112 Україна” та „NewsOne”; увійшов до партії Вадима Рабіновича „За життя” і став головою її політради; скоординував об'єднавчий процес проросійських політсил, які нещодавно висунули кандидатуру Юрія Бойка для участі в президентських виборах.

Оточення В. Медведчука за згодою Росії та України отримує

привілейоване становище на ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, йдеться в розслідуванні.

А особисто В. Медведчук, кум президента Росії Володимира Путіна, збирається балотуватися до Верховної Ради України. Він виступає за нову Конституцію, яка закріпила б федералізацію країни, перехід до парламентської республіки та новий статус Донбасу.

Кінець „дружби” з Росією

6 грудня Верховна Рада підтримала рішення про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство (Великий договір) між Україною та Росією. Він втрапить чинність 1 квітня 2019 року.

Договір закріплював принципи стратегічного партнерства у двосторонніх відносинах країн, держави також офіційно визнавали кордони одна одної.

Документ був укладений на термін у 10 років – у 2008 році його дію було автоматично продовжено. Щоб припинити дію договору, Україна має офіційно сповістити Росію не пізніше ніж за шість місяців до закінчення чергового десятирічного періоду – тобто до жовтня 2018 року. МЗС України зробило це у вересні.

Створення Православної Церкви України

15 грудня у Києві в Софійському Соборі відбувся Об'єднавчий Собор зі створення єдиної української помісної Православної Церкви, який обрав її предстоятелем Митрополита Епіфанія.

Патріарх Варфоломій запросив

Предстоятель Православної Церкви України Епіфаній. (Фото: president.gov.ua)

його до Стамбула для отримання томосу. Візита глави Православної Церкви України Митрополита Епіфанія відбулася 6 січня.

Українці об'єднання Православної Церкви назвали головною внутрішньополітичною подією 2018 року. Про це говорять результати опитування Фонду „Демократичні ініціативи” ім. Ілька Кучеріва і Центру Разумкова.

20 грудня у Верховній Раді ухвалили законопроект ч. 5309 про внесення змін до закону „Про свободу совісті та релігійні організації” щодо назви релігійних організацій, які входять до структури релігійної організації, керівний центр якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнає такою, що здійснила військову агресію проти України та тимчасово окупувала частину території України.

Згідно з цим рішенням, Українська Православна Церква (Московського Патріархату), як підпорядкована Росії, повинна називатися „Російська Православна Церква в Україні”.

Воєнний стан

26 грудня завершилася дія воєнного стану в 10 областях України. Воєнний стан був запроваджений у регіонах, що межують із Росією і

контрольованими нею територіями України і Молдови.

Воєнний стан був запроваджений з 26 листопада 2018 року терміном на 30 днів.

25 листопада російські прикордонники ФСБ у Керченській протоці відкрили вогонь по українських кораблях і захопили три кораблі з 24 моряками. Внаслідок цього зіткнення Рада національної безпеки і оборони (РНБО) України ухвалила рішення про запровадження воєнного стану терміном на два місяці. Наступного дня рішення було змінено: парламент проголосував за воєнний стан на один місяць.

Говорячи про результати воєнного стану для оборонної сфери, Президент Петро Порошенко заявив, що військово керівництво змогло здійснити „низку комплексних заходів від стратегічного до тактичного рівня”, деякі з яких були б неможливі без запровадження воєнного стану. Водночас він згадав про виявлення „низки недоліків” у системі військового управління, які плянує обговорити на закритій частині засідання РНБО.

Зеленський, Вакарчук та похід у президенти

26 грудня керівника студії „Квартал 95” Володимира Зеленського назвали фаворитом президентських перегонів. Такий висновок випливає з результатів всеукраїнського опитування „Суспільно-політична та електоральна ситуація в першій половині листопада 2018 року”, яке провів Інститут соціальних технологій „Соціополіс”. За цим опитуванням, політик В. Зеленський обійшов навіть Юлію Тимошенко.

У другому турі виборів, ймовірно якого соціологи називають дуже високою, В. Зеленський перемагає усіх потенційних суперників включно із Ю. Тимошенко, свідчать результати дослідження. Найбільший відрив – від Петра Порошенка (майже 20 відс.), найменший – від Ю. Тимошенко (близько 4 відс.).

В. Зеленського і Святослава Вакарчука соціологи почали включати у опитування щодо президентських виборів ще від початку року. Утім від весни 2018 року рейтинги В. Зеленського зростали, тоді як рейтинги С. Вакарчука зменшувалися. Обидва протягом цього часу утримували інтригу і не давали однозначних відповідей на запитання щодо їхніх намірів йти у політику та балотуватися на президента.

31 грудня В. Зеленський заявив, що візьме участь у наступних виборах президента України. Про це він сказав під час трансляції новорічного етеру програми „Вечірній квартал”. За словами В. Зеленського, він вирішив „спробувати самому щось змінити в Україні”.

Тим часом С. Вакарчук також так і не зробив однозначної заявив про свою участь у виборах президента України у 2019 році.

Соціологи відзначають, що включення відомих осіб до президентських рейтингів, також може бути використано з метою сплянованого відтягування рейтингів у більш популярних конкурентів. Однак з іншого боку, це може бути не лише піар-технологія, але й свідчення про реальне бажання українців бачити нові обличчя у політиці.

Copyright © 2019 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/rezultaty-2018-polityka-zelenskyi-vybory-savchenko-donbas/29685810.html>).

Визнано самостійність...

(Закінчення зі стор. 1)

ярха щодо надання автокефалії Православній Церкві України. „Я хочу подякувати мільйонам українців по усьому світу, які відгукнулися на заклик молитися, щоби Церква відбулася. Вашими молитвами це стало можливим“, – відзначив П. Порошенко.

Після підписання Томосу Вселенський Патріарх Варфоломій звернувся до Митрополита Київського і всієї України Епіфанія: „Ви мали право просити і вимагати Вашої автокефалії. Це було правом і привілеєм Вашої Константинопольської Матері Церкви дарувати Вам цей статус автокефалії. Ми щиро молимося, щоб ви виявилися гідними цього дару і виступили дорогоцінним попутником інших сестер-церков у всеправославній єдності та спільній співпраці, а також у нашому спільному свідченні сучасного світу, який прагне невичерпних духовних скарбів православ'я“.

Митрополит Епіфаній подякував Патріархові Варфоломієві за підписання Томосу, зауваживши, що з нетерпінням та піднесенням Православна Церква України чекає на його вручення.

5 січня П. Порошенко нагородив орденом „За заслуги“ I ступеня Патріарха Варфоломія за визначний особистий внесок у розбудову Православної Церкви України.

Патріарх, в свою чергу, вручив П. Порошенкові пам'ятну медалью – хрест Панагія Памакарістос.

Президент України вручив державні нагороди за визначну діяльність, спрямовану на зміцнен-

Томос про автокефалію Православної Церкви України встановлено в Софії Київській. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ня авторитету православ'я у світі, утвердження ідеалів духовності і милосердя, вагомий особистий внесок у розбудову Православної Церкви України. Нагороди вручено Митрополитові Бурському, іпертимові та екзархові Віфінії Елпідифоросові, Митрополитові Гальському Емануїлові, екзархам Вселенського Патріарха в Україні – Архiepіскопів Памфільському і Західної Єпархії Української Православної Церкви в США Даниїлові та Єпископові Едмонтонському і Західної Єпархії Української Православної Церкви Канади Іларіонові, Митрополитові Адріанополіса, директорів представництва Вселенського Патріархату в Атенях Амфілохіїві, патріаршому дияконові, заступнику Головного секретаря Святого і Священного Синоду Констан-

тинопольської Православної Церкви Вселенського Патріархату Грегоріосові та Митрополитові Пергамському Іоанові.

6 січня Президент П. Порошенко разом з дружиною Мариною взяв участь в урочистому врученні Томосу про автокефалію Православної Церкви України, що відбулося в Патріаршому Храмі св. Георгія. Грамоту та посох Патріарх Варфоломій передав Митрополитові Епіфанієві.

Вони спільно відправили Літургію у Храмі. До цього Вселенський Патріарх провів урочисту церемонію освячення води в Патріаршому Храмі св. Георгія. Після Літургії відбулося освячення води у затоці Золотий Ріг.

7 січня Томос про автокефалію Православної Церкви Украї-

ни встановлено в Софії Київській, перед царськими вратами собору. Митрополит Епіфаній разом з ієрархами Православної Церкви України провів Різдвяну Літургію й наголосив, що „двері єдиної помісної Православної Церкви відкриті для усіх, хто бажає разом служити Богові та її народові“. Він також передав вітання та молитовні побажання підтримки і захисту для українців, які перебувають в умовах окупації та в російському полоні.

Президент України у промові підкреслив, що вперше світлий день Різдва Христового українці святкують у автокефальній Православній Церкві України в стінах св. Софії.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Президент України вручає нагороду Архiepіскопові Української Православної Церкви в США Даниїлові.

Відзначаючи 70-ліття Товариства та відділу,
Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філадельфії
щиро запрошує громаду на традиційний

Бенкет і Баль з Презентацією Дебютанток

в суботу, 2-го лютого 2019 року

- Коктейль о 6-ій годині вечора
- Презентація Дебютанток і Бенкет о 7-ій годині
- Баль о 9-ій годині

у Балевій Залі Готелю Белвю
The Bellevue Hotel

200 South Broad Street, Philadelphia, PA 19102

Музика оркестри Грім
Вечірній одяг

За додатковою інформацією або для замовлення просимо телефонувати до доктора Петра Гевки або пані Орисі Гевки на **610-277-1284**, або писати електронною поштою до **hewka@verizon.net**

Наталія Бак

Марія Герен

Ксеня Гулаєв

Маріанна Клінгенсмит

Маріанна Лехман

Рома Лонкевич

Юля Лор

Анетка Люба

Кейденс МакСтов

Анастасія Столярчук

Ксеня Тимченко

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Картини Олега Шупляка показали в Таїланді

Тетяна Будар

БАНГКОК, Таїланд. – 1-28 жовтня 2018 року персональна виставка Олега Шупляка відбулася в столиці Таїланду. Виставку (70 робіт серії „Двовзори“) організувало Посольство України в Таїланді. О. Шупляк – заслужений художник України, почесний громадянин міста Березжани.

У 2018 році О. Шупляка було нагороджено Всеукраїнською премією ім. Братів Лепких. Навесні, у березні, демонструвалася його виставка в Культурному центрі міста Редонді в Португалії, у квітні була персональна виставка в Коломійі, в Національному музеї Покуття. Далі – персональні виставки у Королівському національному палаці у Лісбоні.

О. Шупляк розповів: „Хочу подякувати Наталі Бешті, дружині Посла України в Таїланді Андрія Бешти, яка була рушійною силою і куратором даної виставки. Допомогавав другим секретарем посольства Володимир Яців. На відкритті виставки були присутні послы Канади, М'янми, Казахстану, Тимор-Лешті, Почесний генеральний консул України в Таїланді Пріча Тіракіджпонг. Моя дружина Галина Шупляк-Мищи-

шин була арт-директором з нашого боку“.

О. Шупляк народився 23 вересня 1967 року в селі Біще на Березжанщині, закінчив архітектурний факультет Львівського політехнічного інституту (нині Національний університет „Львівська політехніка“), працював учителем малювання в своєму рідному селі, з 2000 року викладав малюнок і живопис у Березжанській дитячій художній школі.

Із 1990 року бере участь у виставковій діяльності, експонувався на

багатьох всеукраїнських та закордонних виставках. У 2013 році Міжнародний фонд „Культурне надбання“ нагородив О. Шупляка золотою медаллю лавреата і дипломом за майстерність і створення унікального стилю в образотворчому мистецтві.

Свої оригінальні картини мистець представив у Данії, Литві, Польщі, Угорщині, Еспанії, Великобританії, Росії, Японії, Кореї, США, інших країнах. Під час Революції Гідності О. Шупляк на Майдані малю-

Олег Шупляк. „Дідух“

вав революційні плякати, став автором проекту пам'ятника „Небесній сотні“, який у листопаді 2018 року відкрили в Березжанах. Його картинами й світлинами часто ілюструють журнали та обкладинки вітчизняних і закордонних видань.

ЛИСТ З ГРЕЦІЇ

Коники Яворова постали в Греції

У честь народження Спасителя нашого і Господа Ісуса Христа на небі засяла Вифлеємська зірка. Нехай її сяйво принесе мир і спокій пораненій війною українській землі, а також всім дітям, над землею яких нависла загроза війни.

Дерев'яних коників, які традиційно розмальовують у львівському Яворові, власноручно зробили вихованці української суботньої школи, що діє при нашій Асоціації, разом з грецькими та дітьми інших національностей, що навчаються

в 50-ій початковій школі Атен, для того, щоб прикрасити ними свої новорічні ялинки та подарувати св. Миколаєві, який, за українською традицією, приносить жадані подарунки чемним дітям.

Галина Маслюк,
голова правління Асоціації української діаспори в Греції
„Українсько-грецька думка“
Наталія Ананевич,
секретар
Атени

Коники з Яворова постали у Атенах. (Фото: Ольга Мучак)

Д-р Любомир Кіндій з Трускавця Львівської області (вул. Мазепи, 10, кв. 38, тел. 380-67-758-8148) розшукує свого колегу д-ра Зеновія Чухрая, який виїхав з СРСР до Клівленду.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
корали, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Українська вишивка – в ізраїльській школі

ЄРУСАЛИМ. – 30 листопада 2018 року, напередодні єврейського свята світла і тепла Хануки, в одній із шкіл відбулося знайомство школярів з українською вишивкою. Свої роботи хлопчикам і дівчаткам показала директор київського Музею вишивки Тетяна Протчева.

Ізраїльські діти дізнались про історію української ляльки-мотанки та зробили її власноруч. Також здивувала ізраїльських дітей і вчителів іноваційна українська вишивка, що „танцює“ гопак, „співає“

гимн Ізраїля та світиться у темряві.

На згадку про зустріч Т. Протчева подарувала свою українську ляльку мотанку учням. Вона доповнила шкільну колекцію ляльок з різних країн світу.

Провести зустріч допоміг один із засновників громадської організації волонтерів „Ізраїльські друзі України“ В'ячеслав Фельдман. Знайомство єврейських дітей з українською вишивкою відбулося в класі, де навчається його син Міхаель Фельдман з підтримкою Посольства України в Ізраїлі.

Тетяна Протчева. (Фото: В'ячеслав Фельдман)

ПЕРЕЖИТЕ

Спомин залишив Петро Кавчак

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 16 жовтня 2018 року в Музеї книги відбулася презентація книжки „Спогади мого життя“ Петра Кавчака, присвячена 95-літтю з дня його народження.

П. Кавчак народився 14 жовтня 1923 року на Лемківщині, в селі Тисова (нині це в Польщі). У 1959 році переїхав в Україну. Проживав у Бережанах. 20 березня 2003 року відійшов у вічність.

Спогади про нелегку й цікаву долю, важкі заробітки, участь у Другій світовій війні, в повстанських групах, написані лемківським діалектом, П. Кавчак залишив краєзнавцям, завідувачам Музею сакрального мистецтва та історії переслідуваної церкви Богданові Тихому, який упорядкував та видав книжку, що містить також вірші та гумор автора.

На презентації слово мали директор Музею книги Лілія Зінчук, науковий співробітник цього музею Ярослава Мазурак, внук автора Віталій Кавчак, упорядник та редактор видання Б. Тихий, редактор видання Тетяна Будар, член Товариства „Лемківщина“ й гурту „Лемкія“ Тетяна Тремба та інші. Прозвучали вірші й пісні по-лемківськи, що дуже сподобалося усім присутнім.

Нижче вміщено уривок з книги П. Кавчака.

У 1939 році, коли почалася війна, мені вже було 16 років. Я зрозумів, що вдома я нічого не досягну й залишусь на все життя наймитом. Тому я вирішив поїхати до Німеччини. На той час із мого села зголосилося п'ятеро хлопців, таких же злидарів, як я. Один із них був мій сусід Дмитро Кацакевич. 10 лютого 1940 року ми виїхали до Німеччини. Потрапив я в Австрію – село Дітвайс, до бавора на прізвище Анібас Крістіан. Їх було троє: бавор, баварка і їхня стара мати. То була бездітна сім'я дуже поганих людей, егоїстів та самолюбів.

Господарка, як на трьох людей, була занадто велика: 40 голів великої рогатої худоби, 15 свиней, 25 гектарів сінокосів, багато землі та лісу. Корів тримали й годували в стайні, не виганяючи на пасовисько. Треба було за сезон викосити вручну близько 50 гектарів трави, висушити, згромадити й завести до сінозвалищ, адже сіно збирали два рази на рік. Можна собі уявити, скільки треба було заготовити сіна на цілий рік тільки для худоби. Крім того, засівали ще й конюшину та всі інші культури, необхідні в такому великому господарстві.

Худобу треба було нагодувати, викинути гній, а найгірше – напоїти її влітку. Адже воду треба було носити на відстань 50 метрів. Відер не було, а замість них воду треба було носити в дерев'яних путнях із одним вухом. Порожня путня важила так само, як відро з водою. Кожна скотина випивала одну путню води, і за день (рано, в обід і ввечері) треба було перенести 120 путень. Це напування худоби повитягало мені руки в раменах, біль у яких я відчував усе життя. Робота каторжна. Вставав о 4-й год. ранку, працював до 11-ої год. вечора, день у день, без вихідних. Я не витримав фізично.

Після півроку такої виснажливої роботи мене почали сильно боліти руки. Ляжу спати о 12-й год. втомлений, засну мертвим сном, а руки починають боліти. І як би я твердо не спав, біль такий нестерпний і гострий, що я пробуджувався, брав відро холодної води і мочив руки, занурюючи їх, наскільки це можливо, тоді біль трохи зтихав.

Так я мучився 13 місяців. Мені обридло життя, я був молодий, але мені не хотілося жити. Остаточно я зрозумів, що якщо ця каторга продовжиться, то я через якийсь час залишусь на все життя калікою і не зможу заробити собі на шматок хліба. На початку березня 1941 року я почав симулювати, оскільки іншого способу не знаходив, як вирватись із цього пекла.

На презентації внук автора Петра Кавчака – Віталій Кавчак (зліва з фотографією дідуся), упорядник видання Богдан Тихий. (Фото: Лідія Зінчук)

Одного разу я не піднявся й не пішов порати худобу, а це було перше моє заняття кожного дня – зранку навести порядок у стайні й нагодувати худобу. Я лежав на ліжку. Підійшов бавор, запитав, чому я не в стайні коло худоби? Я йому відповів, що хворий і не можу вийти на роботу. Бавор зараз же викликав лікаря. Лікар оглянув і запитав, що мене болить. Я йому сказав, що у правій пахвині у мене гострий біль. Він встановив діагнозу – запалення сліпої кишки, й одразу викликав швидку допомогу та відправив мене в лікарню на операцію. Після операції я пролежав у лікарні три тижні. У тій лікарні я зустрів хворого українця Івана Красоту, що дав мені адресу Українського Допомогового Комітету у Відні. З лікарні я вже не повернувся до бавора, а поїхав до Відня. Комітет мене направив у місто Лінц працювати на военний завод. Там я працював серед галичан, які 1939 року втекли перед приходом більшовиків і виїхали до Німеччини. Була тут і частина Української Закарпатської Армії, яку депортували після окупації Закарпаття мадярами. Тут був досить солідний національно-патріотичний осередок. У листопаді 1943 року вдалося втекти додому. Мене переслідували як втікача, тому доводилося переховуватись.

У 1944 році на наших теренах організувалась сотня УПА, яку очолив командир „Громенко“. Я разом із молодшим братом Василем, 1926 року народження, вступив у ряди повстанської сотні. Мій брат загинув у бою від польських червоних партизанів. Наша сотня в складі куреня „Рена“ отримала завдання перейти дві лінії фронту (німецьку й більшовицьку) в запліччя більшовиків. У вересні 1944 року ми вирушили в рейд, через Карпати на схід. У Карпатах ми часто зустрічали мадярські частини, які відступали перед більшовиками. Ми робили засідки, оточували їх і роззброювали, таким чином здобували запаси зброї й амуніції. Населення Карпат дуже радо нас зустрічало й сердечно вітало зі слезами радості на очах. До якого б села ми не заходили, всюди, біля дороги чи на майдані, зустрічали нас гурти дівчат, жінок, святково вдягнутих, із повними кошиками харчів. Більш відважні жінки й дівчата брали нас у свої обійми і з радості цілували. То були незабутні хвилини.

Обидві лінії фронту ми перейшли щасливо без сутички з ворогом. Зупинились у лісах біля районного центру Сколе, в околицях населених пунктів Зеленянка, Либохора, Гребенів. Там згуртувався курінь

командира „Рена“. У жовтні 1944 року в Карпатах довгий час падали сильні зливи. Перебування в таку погоду в лісах – дуже неприємна справа. Кілька разів у проливний дощ я ходив на завдання і промокав до нитки. Просушити одяг не було можливості і я застудився, захворів на запалення легенів. У мене була висока температура, тож послали мене до хаги одної доброї жінки на лікування. Перебував я там два тижні. За цей час моя сотня отримала завдання перейти в околиці Перемишля. Коли мій стан здоров'я покращився і спала температура, з допомогою зв'язкових пішов шукати свою сотню. Йшов переважно, де було можливо, лісами, обминаючи села й головні дороги. Так добрався до околиць Дрогобича.

В одному місці мусив перейти шосейну дорогу. Було це під вечір. І тільки я вийшов на дорогу, з-за повороту над'їхав військовий мотоцикл. У ньому їхало троє польських вояків. Мене затримали, наказали показати документи. В мене їх, звичайно, не було. Посадили мене між собою на мотоцикла й завезли в Дрогобич та передали в НКВД. Так я опинився в Дрогобицькій тюрмі „Бригідках“. Місяць я перебував під слідством, з нелюдською фізичною „обробкою“. Одного дня, коли нас зловили, таких, як я, 500 чоловік, то під ескортою відправили на залізничний двірєць, погрузили в товарні вагони й повезли на схід. Ми думали, що нас везуть на Сибір. Через тиждень подорожі завезли в місто Брянськ.

Коло Брянська в лісі був збудований величезний барак, обгороджений колючим дротом, у якому нас і розмістили. Крім бараку, на відстані 100 метрів був єдиний об'єкт, невеличкий будиночок. То була кухня, де варили нам їсти. Їли ми в коридорі, стоячи. А замість російських казанків одержували їжу в так званих „тазиках“, зроблених з цинкової бляхи. Один на п'ять чоловік. Один з п'ятих брав „тазик“ і ставав під віконце кухонного блоку, де одержував „суп-похльобку“. Так було на сніданок, обід і вечерю. Це була пісна рідина, в якій плавало пару картоплин і то часто напівгнилих, пару кусків брукви, зелений помідор і часом попадався деякий листок з капусти. Черговий, що ходив за „похльобкою“, отримував п'ять черпаків, але по дорозі, допоки приносив, все густе, що там було, вибирав руками і з'їдав. Для чотирьох інших, що були голодні й чекали з нетерпінням на їжу, залишалася тільки юшка, яку можна було хібащо випити. Ставали ми навколо „тазика“ і так їли, хто скоріше і більше міг здолати, той і більше з'їдав. А їсти дуже хотілося. Ми були напівголодні. Буханку хліба вагою один кілограм ділили на вісім чоловік тільки після вечері, перед сном. Хліб був такий, що на вісім частин його було неможливо розрізати – він розсипався на шматочки. Часто до хліба давали столову ложку цукру. Розділені крихти хліба і цукру кожен збирав у пригорщі і з'їдав одразу. Це і була цілоденна норма.

Ми вставали о 6-й год. ранку і після години зарядки і стройової з піснею йшли на сніданок, а вже о 8-й год. нас гнали на воєнні заняття, а потім до Брянська розбирати зруйновані будинки і чистити цеглу аж до 20-ої год. Потім – вечеря. Після вечері до 23-ої год. – стройова вечірня прогулянка навколо барака і так щодень.

Одягнули нас у старі зношені мундири літнього типу, а був це листопад і морози були понад 15 градусів. Барак, у якому ми ночували, не опалювався. Грілись ми один від одного, постулявши до купи. Мені здавалось цілий час, що я ношу плитку льду за плечима.

Повідомлення для членів 253-го Відділу УНСоюзу

З днем 2-го січня 2019 року обов'язки секретаря 253-го Відділу перебрала нова секретарка - **Галина Коваль**

Просимо членів відділу звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mrs. Halyna Koval
36 Sterling Dr.
Easthampton, MA 01027
413-320-1369
kovalh@yahoo.com

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

*Коротко строковий
грошовий рахунок*

Money Market Account

Високі відсотки

1.77%

APY*

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

*APY - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Мінімальна сума на відкриття Money Market рахунку \$2,500.00. До шість виведень з рахунку в місяць. Мінімальна сума виведення - \$500.00. Дивіденда виплачена місячно та може бути змінена в будь який час.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Оприлюднено повний...

(Закінчення зі стор. 1)

шого Апостольського Константинопольського Престолу, котрий за багатовіковим канонічним переданням зобов'язаний турбуватися про Святі Православні Церкви, які мають в цьому потребу, а найбільше про ті, які завше з ним зв'язані канонічними узами, як-от історична Митрополія Київська, – то наша Покірність з Преосвященими при нас Митрополитами та всечесними, улюбленими в Святому Дусі братами та співслужителями, з обов'язку турботи Великої Христової Церкви за Православний світ, для зцілення постійно загрожуючих розколів та розділів у помісних Церквах, однодумно визначаємо та проголошуємо, щоб уся Православна Церква, що знаходиться в межах політично сформованої та цілковито незалежної держави України разом із Священними Митрополіями, Архiepіскопіями, Єпископіями, монастирями, парафіями та всіма в них церковними установами, котра знаходиться під покровом Засновника Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви Боголюдини Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, існувала віднині канонічно автокефальною, незалежною та самоврядованою, маючи Першого в церковних справах і визнаючи кожного канонічного її Предстоятеля, який носить титул „Блаженніший Митрополит Київський і Всієї України”, – не допускається якогось доповнення чи віднімання від його титулу без дозволу Константинопольської Церкви, – який є головою Святого Синоду, котрий щороку скликається з Архiepірів, запрошуваних почергово за їхнім старшинством, з числа тих, що мають єпархії в географічних межах України. Таким чином управлятимуться справи Церкви в цій країні, як проголошують божественні та святі Канони, вільно й у Святому Дусі, та безперешкодно, без будь-якого іншого зовнішнього впливу.

До того ж, цим підписаним Патріяршим і Синодальним Томом ми визнаємо та проголошуємо встановлену в межах території України Автокефальну Церкву нашою духовною донькою та закликаємо всі світові Православні Церкви визнавати її як сестру та згадувати під іменем „Святіша Церква України”, як таку, що має своєю катедрою історичне місто Київ, не може ставити єпископів чи засновувати парафії за межами держави; вже існуючі відтепер підкоряються, згідно з порядком, Вселенському Престолу, який має канонічні повноваження в Діаспорі, бо юрисдикція цієї Церкви обмежується територією Української Держави.

І ми надаємо їй привілеї та всі суверенні права, належні автокефальній церковній Владі, так що відтепер Митрополит Київський і Всієї України, здійснюючи богослужіння, поминає „Усіх Єпископів Православних”, а сонм найсвятіших Архiepірів при ньому поминає його ім'я як Першого та Предстоятеля Найсвятішої Церкви України. Те, що стосується внутрішнього церковного управління, розглядається, судиться та визначається виключно ним і Священним Синодом, слідуючи євангельському та іншому вченню, згідно зі Священним Переданням і шанованими канонічними постановами нашої Святої Православної Церкви, і настановами 6-го канону I Нікейського Вселенського Собору, який визначає, що „якщо ж при спільному голосуванні всіх, яке буде справедливим і згідно церковного канону, двоє чи троє через власну схильність до суперечок будуть заперечувати, то нехай має силу рішення більшості”, до того ж зберігається право всіх архiepірів та іншого духовенства на апеляційне звернення до Вселенського Патріярха, який має канонічну відповідальність приймати безапеляційні судові рішення для єпископів та іншого духовенства помісних Церков, згідно з 9-м і 16-м священними канонами IV Халкідонського Вселенського Собору.

Прояснюємо до вище сказаного, що Автокефальна Церква України визнає головою Святіший Апостольський і Патріярший Вселенський Престол, як і інші Патріярхи і Предстоятелі, та має разом з іншими канонічними обов'язками та відповідальностями, насамперед для збереження нашої Православної Віри неушкодженою та канонічною єдністю та спілкування з Вселенським Патріярхатом й іншими помісними Православними Церквами. І до цього, Митрополит Київський і Всієї України, як і Архiepі Найсвятішої Церкви України, обираються віднині відповідно до належних положень божественних і священних Канонів і згідно з відповідними положеннями її Статуту, які мають в усьому обов'язково відповідати положенням цього Патріяршого і Синодального Томосу. Усі архiepі зобов'язані турбуватися, щоб боголюбно пасти народ Божий, провадячи в страху Божому мир і згоду в країні та в своїй Церкві.

Але щоб в усьому перебував не применшений зв'язок духовної єдності та спілкування святих Божих Церков, бо ми навчилися „зберігати єдність духа в союзі миру” (Еф. 4:3), то кожний Блаженніший Митрополит Київський і Всієї України повинен поминати за давніми Переданнями святих Отців наших Вселенського Патріярха, Блаженніших Патріярхів та інших Предстоятелів помісних

Православних Церков, у ряду Диптихів, згідно з канонічним порядком, отримавши своє місце після Предстоятеля Церкви Чехії і Словакії в священних Диптихах і на церковних зібраннях.

Таким чином, Православна Церква України, через свого Першого чи канонічного місцєблюстителя Київського Престолу, зобов'язана брати участь у стосовно важливих канонічних, догматичних та інших питаннях у міжправославних нарадах, які збираються час від часу, за священним звичаєм, від початків усталеним Отцями. Перший же, настановлений, зобов'язаний обов'язково посылати необхідні належні Мирні Грамоти до Вселенського Патріярха та до інших Предстоятелів, і сам має право від них отримувати, починаючи свої мирні поїздки від Першопрестольної Церкви Константинополя за звичаями, отримуючи від неї і Святе Миро, для вияву духовної єдності з нею. Для вирішення значних питань церковного, догматичного та канонічного характеру слід Блаженнішому митрополитові Київському і всієї України, від імени Священного Синоду своєї Церкви звертатися до нашого Святішого Патріяршого і Вселенського Престолу, прагнучи від нього авторитетної думки та твердого взаєморозуміння, причому права Вселенського Престолу на Екзархат в Україні та священні ставропігії зберігаються неприменшеними.

Отож, на всіх цих умовах, наша Свята Христова Велика Церква благословляє та проголошує Православну Церкву України Автокефальною та щедро закликає на Ієрархію на українській землі, непорочний клір і благочестивий народ її, з невичерпного скарбу Святого Духа, божественні дари, молячись, щоб Перший і Великий Архiepі Ісус Христос, заступництвом всенепорочної і всеблагословенної Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, святого славного і рівноапостольного князя Володимира і святої славної княгині Ольги, преподобних і богоносних Отців наших, подвижників і монахів Києво-Печерської Лаври та інших монастирів, укріпив назавжди її в тілі Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви таким чином зраховану Автоке-

фальну Церкву України і подав їй благостояння, єдність, мир і зростання, на славу Його, і Отця, і Святого Духа.

Таким чином, таке вирішене та розсуджене і в радості сповіщене вам від шанованого Центру Православ'я було соборно затверджено, для постійного збереження видається цей Патріярший і Синодальний Томос, написаний і підписаний в Кодексі нашої Великої Христової Константинопольської Церкви, вручений в точній і ідентичній копії Блаженнішому Предстоятелеві Святої Церкви України, митрополитові Епіфанієві та Його високоповажності Президентові України панові Петрові Порошенкові, для вічного доказу та постійного представлення.

Року дві тисячі дев'ятнадцятого, місяця січня, 6 числа, індікціона 12.

† Вселенський Патріярх Варфоломій, в Христі Бозі вирішує

† Митрополит Вріульський **Пантелеймон**

† Митрополит Італійський і Мальтійський **Геннадій**

† Митрополит Германський **Августин**

† Митрополит Транупольський **Герман**

† Митрополит Нью-Джерський **Євангел**

† Митрополит Родоський **Кирил**

† Митрополит Ретімський і Авлопотамський **Євгеній**

† Митрополит Корейський **Амвросій**

† Митрополит Сингапурський **Константин**

† Митрополит Австрійський **Арсеній**

† Митрополит Сімський **Хризостом**

† Митрополит Чиказький **Нафанаїл**

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ - АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літакові.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100	- \$ 7	\$400	- \$12	\$ 800	- \$17
\$150	- \$10	\$500	- \$12	\$ 900	- \$20
\$200	- \$10	\$600	- \$15	\$1000	- \$20
\$300	- \$12	\$700	- \$17		

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний” з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Україна, Церква...

(Закінчення зі стор. 2)

ла, то й з наслідками ми маємо справу довше, ніж інші. За ідеєю, і протиотрута мала б прийти через нас. Частково вона й прийшла, коли серед розпачу та цинізму, зради й віроломства у 2014 році українці, ці природжені скептики, ці хоми невірнучі, пішли захищати свою країну.

Вирва ХХ ст.

Проблема України також у тому, що в зовнішньому світі їй ні на кого спертися. Той-таки І. Крастев вважає, що, втративши три об'єднані ідеї (страх війни, ідеалізм революції 1968 року та дух єдності Сходу й Заходу, що визрів у 1990-их), ЕС втратив вірність ідеалам, став заручником проблеми неконтрольованої міграції, перероджується на щось приземлене й дрібне. Фігурально кажучи, прапор свободи зав'язують на дверній ручці, щоб не зайшли мігранти. І. Крастев бачить у майбутній Європі лише бліду подобу тієї європейської ідеї, яка зробила ЕС світовим візцем добробуту й демократії. Він не вірить у живучість цієї ідеї й на пальцях, у властивій йому блискучій публіцистичній манері, пояснює, чому.

Ну що ж, найнеприємніша діагноза часто найправильніша. Але прогноза усе-таки, дуже хочеться сподіватися, помилкова. Принаймні таку надію дають нам європейські вибори 2017 і 2018 років, на яких прибічники Єдиної Європи далеко не так відступали перед європейським націоналізмом (а водночас і перед його кремлівським гуру), як припускали песимісти. Скрутити в ганчірку прапор свободи виявилось

не так уже просто.

Прийдешні наступного року вибори до Європейського парламенту дадуть багато голосів антиєвропейським, пропутінським, націоналістичним силам, — але зі штанців деструктивних опозиційних злостивців вони на європейському рівні, швидше за все, не вистрибнуть. Це покищо їхня стега. Головна небезпека — не так прихід до влади антиєвропейських сил, як переродження проєвропейських. Імунітет Заходу перед брехнею і цинізмом, загримованими під „прагматизм“, на очах слабшає. Захід, що слабшає, буде тлом світової політики не рік і не два.

Не треба обманюватися, пояснюючи цю обставину тільки впливом російської пропаганди. Москва лише заповнює моральні й ідеологічні порожнини в західних спільнотах, що утворилися зі згасанням єврооптимізму та ослабленням трансатлантичного партнерства. Спочатку Україна, а потім і Захід занурилися в кризу довіри (знову ця українська „гіпертиповість“!). Немає більше віри в себе. Немає більше впевненості в партнері. І це не Москва так розпорядилася. Це значно глибше.

Ідеологічний вакуум, який виник на Заході, активно починається всякою всячиною: конспірологічними теоріями, націоналістичними заборонами, анархістськими „жовтими жилетами“ та ісламським фундаменталізмом... Європа, як бачимо, теж натягує на себе морок. ХХ ст. ніяк не хоче закінчитися. Воно, наче вирва, тягне Європу назад, у війну — як мінімум, у холодну, а можливо, і в гарячу.

Останні опитування свідчать: більшість британців, німців і фран-

цузів вважають, що континент стоїть на межі великої війни. І так: чим тривожніше це передчуття, тим краще для Володимира Путіна. Страх і слабкість — його природний елемент для колишнього вербувальника КГБ. Чому він не вміє давати раду — це сміливості й сили. Тут максимум, на що вистачає його фантазії, — посадити під замок, сховати за полярне коло.

Почути одне одного

Олег Сенцов нагадав нам слова булгаковського Пілата: „Боягузтво — найстрашніший людський гріх“. Немає іншого рецепта проти світу брехні, ніж сміливість. Єдина Європа мусить зробити важливий крок — узяти на себе частину відповідальності за виникнення моральної й політичної кризи. Усвідомити, що велика європейська порожнина виникла з політичної пихи та душевної лінії, з відсутності повноцінного діалогу з тими, хто почувався останніми десятиліттями розчавленим, забутим, у програші.

Єдиній Європі ще належить знайти до нього, до цього „протестного електорату“, правильні підходи. Перестати відмахуватися від тих, чий запитання тобі не подобаються. Україні, очевидно, необхідно те ж саме, але в незрівнянно більшому масштабі, — зважаючи на те, як багато їх у нас — розчавлених, забутих, у програші.

І Єдиній Європі, і Україні потрібно одне й те саме — чесний внутрішній діалог. ЕС з його чинними інститутами та міцними традиціями рухається в цьому напрямі. Інша річ — Україна, де інститути слабкі, а традиції повноцінного шанобливого діалогу немає.

Церква може стати в наших умовах тим інститутом, який допоможе Україні в пошуку вирішення екзистенційних проблем. Зрештою, де, як не в Церкві, шукати внутрішній мир, мудрість, моральне оздоровлення суспільства?

Храм Томи невірчого

Останні 27 років Україна регулярно перебувала в пошуку нового початку, чистого аркуша. Шанси приходили й зникали, але рішучого прориву не було. Поява повноцінної Помісної Церкви на чолі з 39-річним сучасним провідником, з заступництвом Матері-Церкви в Константинополі — це ще одні двері, які відчиняє перед нами історія. Воцерковлена людина скаже: ще одне благословення Боже.

Згідно зі статистикою, українське суспільство нікому не довіряє так, як Церкві. Традиція сильних релігійних пастирів — від Митрополита Андрея Шептицького до Кардинала Любомира Гузара й до Патріярха Філарета, який виявив себе справжнім державником на останньому Соборі, — є в Україні давно. У найближчі місяці й навіть роки все, що буде сказане Митрополитом Єпіфанієм, буде

почуте. Головне, щоб він не мовчав. Головне, щоб він знайшов правильні слова для нашого багатократно обманутого суспільства. Ну й, звісно, можна вже зараз уявити, яких зусиль докладе Москва, щоб максимально швидко та ефективно дискредитувати і його, і новостворену Церкву. Ще легше уявити, який у Москві простір для дій, зважаючи на готовність багатьох українців вірити кому завгодно і в що завгодно, тільки не у свою країну.

Нашій Церкві своє робити. Повернути силу слову. Повернути (хоча б трохи) віру в ближнього. Нагадувати можновладцям, що вони в цьому світі не назавжди, і що в труні кишень немає. Молитися за тих, хто воює за Україну. Закликати милість до грішних. Шукати мир серед смуту. Загоювати рани. Нагадувати, що добро має сенс, а також що перемога чи поразка — це рішення, яке і людина, і нація приймають самостійно.

Перед українськими пастирями (духовними й політичними) — море опущених рук і розгублених очей у пошуку душевного миру та відповіді на важкі запитання. Моральні й політичні. У тому числі: як бути з сусідом, котрий під час анексії Криму та тієї страшної Вербної Неділі 2014 року вирішив стати ворогом? Як сусідити з ворогом, але все ж на якомусь етапі перестати з ним воювати?

Політика зазвичай не дає відповідей на ці запитання. Вона живе електоральними циклами: прожили — ось і гаразд, обралися — ось і чудово. Але хтось же має почати говорити з Україною не з висоти електоральних циклів, а з висоти історії.

Зводити храм нової Церкви для нації скептиків і песимістів, та ще у стані війни, — невдячна праця. Але водночас — той-таки Тома невірчючий теж був апостолом. Був момент, коли в нього опустилися руки: його брати побачили воскреслого Христа, а він — ні. І тоді воскреслий Христос явився ще раз і дав Томі побачити свої рани. Бог і скептиків любить. Недарма прохання „поможи моєму невірчю“ фігурує у молитвах.

Можна скільки завгодно повторювати, що „в цій країні нічого доброго не буде“, але віруючі знають і розуміють: те, що неможливо людині, можливо Богові. Невірчючі ж просто знають: з якихось причин Україна пройшла через століття історичної коми, через страшне ХХ ст., і не зникла, не стала історичним спогадом. Щось таке особливе є в цій нації, з якої колись розпочалася історія християнства в цій частині світу, яку так часто оголошували спочилою в Бозі чи взагалі неіснуючою, і яка 15 грудня 2018 року, всупереч усьому, знову підняла хрест над Володимирською гіркою.

„Дзеркало тижня“

Олександр Щерба – надзвичайний і повноважний посол України в Австрії, Відень.

RE:CREATE

ПЕРЕ:ТВОРИТИ
Трансформаційні картини Христини Сай

Інтерактивне мистецтво для відвідувачів музею
#RecreateAtUM
Відкриття інсталяції 13-го січня 2019 р.

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 – 5:00

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street, New York, NY 10003
T: 212.228.0110 • info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!

Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів.
У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.

(800) 253-9862
дод. 3018

Ukrainian National Association
Since 1894

Приєднуйтесь!

Український Народний Союз

з 1894 року

Відзначили 100-річчя д-ра Романа Смика

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – До 146-річчя від дня народження Богдана Лепкого 4 листопада 2018 року на площі Ринок відбулося урочисте відкриття пам'ятної дошки на фасаді ратуші на честь 100-річчя відомого громадського й культурного діяча, племінника Богдана Лепкого, знаного мецената, фундатора пам'ятників, музеїв, багатьох благодійних справ, почесного громадянина міста, д-ра Романа Смика. Автор дошки – скульптор Іван Сонсядло.

Зворушливо пролунала лепківська пісня „Чуєш, брате мій“. Директор музею книги, одна з ініціаторів заходу Лілія Зінчук привітала присутніх та оголосила послання у пам'ять про Р. Сми-

ка від академіка, професора Івано-Франківського національного медичного університету, лауреата Всеукраїнської премії ім. Братів Богдана і Левка Лепких Володимира Качкана.

Молебень провів о.-декан Михайло Бугай. Зі словами вітань і спогадами про Р. Смика виступили численні промовці.

Учасники студії „Натхнення“ Центру дитячої та юнацької творчості Настя Солонинка і Влад Невгад представили поетичну композицію „Україною долю позначив“. Пісні звучали у виконанні просвітан-хористів під орудою Зиновія Головацького та солістки хору Лілії Слободної, тріо „Вишневі цвіт“. Із поетичними присвятами письменнику і його племінникові виступив письменник і Василь Савчук.

В очікуванні...

(Закінчення зі стор. 1)

та Святослава Вакарчука, 2.4 відс. – міського голову Львова Андрія Садового.

Але чи варто довіряти українській соціології? Адже опитування, в найкращому разі, охоплюють лише 2,000-3,000 потенційних виборців, так що навіть 18 відс. чи й 21.2 відс. з тих 2,000-3,000 опитаних – властиво, ні про що не говорить. Насправді більшість українського суспільства ще не визначилася зі своїм остаточним вибором, і це свідчить, що українці не хочуть помилитися і ставляться до справи все серйозніше, передчуваючи, що буде з кого вибирати. Швидше за все, претендентів набереться близько пів сотні.

Покищо головна інтрига – хто складе конкуренцію Ю. Тимошенко у другому колі виборів? Що провідниця „Батьківщини“ перемаже у першому, – в цьому вже майже ніхто не сумнівається. Зокрема й закордонні політологи. Один з них, старший науковець Інституту євроатлантичного співробітництва в Києві Андреас Умланд навіть взявся енегійно заперечувати канадському політологу Тарасові Кузьові, котрий у своїх англомовних публікаціях вважає можливу перемогу Ю. Тимошенко не успіхом, а загрозою для України.

Ось міркування А. Умланда: „... Захід повинен вже сьогодні почати налагоджувати конструктивні взаємини з Тимошенко (яка, як видається на даний момент, ймовірно стане новим керівником України), а також з її командою. Як відправний пункт для таких взаємин, для такого зближення я перерахував деякі позитивні аспекти можливого злету Тимошенко в 2019 році, як, наприклад, те, що вона стане першою жінкою-президентом в східнослов'янському світі, що вона створила функціонуючу

загальнонаціональну партію, а також те, що вона недавно провела кілька програмних конференцій з хоча і частково спірними, але більш-менш змістовними політичними і економічними ідеями“.

Все це правда. На користь Ю. Тимошенко можна сказати й багато іншого. Це розумна людина, досвідчений політик, дуже сильний характер. І все ж Т. Кузьо знає Україну і українську ситуацію глибше, ніж А. Умланд, – не просто знає, а переймається нею, бере її близько до серця. Тому й бачить, що Ю. Тимошенко, так само, як і В. Зеленський – непридатний президент для воюючої України. Від них обох можна чекати лише поступок перед путінською Москвою, а поступки, навіть найменші, ретельно прикриті дуже розумними, дуже логічними фразами, насправді означатимуть капітуляцію перед Росією.

Тому варто прислухатися до тих авторів, котрі знов і знов нагадують про неpubлічні, але тісні особисті зв'язки між Ю. Тимошенко і Віктором Медведчуком. Це той далекоглядний кремлівський агент, котрий терпеливо чекає свого часу, щоб допомогти Ю. Тимошенко принести мир на Донбас. Будуть, звісно, пишні фаєрверки і урочисті промови. Тільки про ціну того „миру“ мовчати-муть.

Ні, не забагато хоче міський голова Львова А. Садовий, пропонуючи київській владі обміняти В. Медведчука на українських політ'язнів. „Серед великої кількості російської агентури, яка досить вільно почувается нині в Україні, „зіркою“ є Віктор Медведчук, кум Путіна. Пропоную заарештувати його за державну зраду та обміняти на українських моряків або й на всіх політичних ув'язнених. Це та реалістична річ, яку треба робити і довго не думати“, – вважає А. Садовий.

І не тільки він один.

Ділимося сумною вісткою, що 13 грудня 2018 року відійшов у вічність

св. п.

Юрій Цегельський

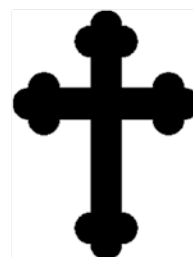
У смутку залишилися:

доньки Реня, Аня, Даня і Стефанія; зять Крис; внуки Стефан з дружиною Іреною, Захарій, Доминик, Адріян, Олена та правнуки Тарас і Дамян.

Заупокійна Свята Літургія буде відправлена в суботу, 19 січня 2019 року о годині 10-й ранку в Українській католицькій церкві св. Йосафата в Бетлегем, Па.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на St. Josaphat Ukrainian Catholic Church, 1826 Kenmore Ave., Bethlehem, PA 18018.

Минула третя річниця, відколи упокоївся в Бозі наш найдорожчий Чоловік, Тато і Дідусь

св. п.

Володимир Гетьманський

нар. 9 лютого 1927 р. в м. Зборів, Тернопільська обл., Український патріот, ветеран, громадський провідник.

З нашою вічною любов'ю,

дружина – Юлія
донька – Володимира Катерина
син – Богдан Андрій з дружиною Ванесою
внуки – Андрія з чоловіком Алек
– Катруся з чоловіком Кори
– Юлія

Вічна Йому пам'ять!

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

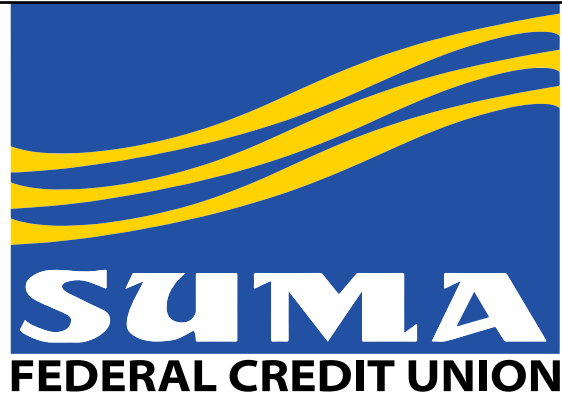
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

У нас Ваші Заощадження
РОСТУТЬ

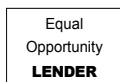
MONEY MARKET

2.02%
APY*

на суму 50,000 і більше

*APY = Annual Percentage Yield calculated on the assumption that dividends remain on deposit until maturity. A minimum to open a CD is \$ 1,000.00. Early withdrawal penalties may apply. Rates are effective Jan. 2, 2019 and are subject to change.

SUMAFCU NMLS# 527694

CDs

1 Year CD - Share CD

2.79%
APY*

5 Year CD - Share CD

3.30%
APY*

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch
Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) Відвідайте нас на www.sumafcu.org